

Miloslav Švandrlík

II.
ČERTOVA BAŽINA

3x 100 HORORŮ

Miloslav Švandrlík

ČERTOVA BAŽINA

Miloslav Švandrlík

II.

ČERTOVA BAŽINA

3x 100 HORORŮ

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

Copyright © Miloslav Švandrlík – heir, 2017
Illustrations © Jiří Winter – heir, 2017
Cover © Lukáš Tuma, 2017
Czech Edition © Nakladatelství Epoque, 2017

ISBN 978-80-7557-426-8 (pdf)

Obsah

Úvod z pera autora	5
Parte	11
Příšerná smrt krásné dívky	14
Švýcarské cukroví	22
Experiment v myslivně	25
Smrt výrobce rachejtlí	28
Dopis	33
Sladký zvuk zvonů	36
Zjevení u Botiče	44
Pruský palaš	49
Výbuch	58
Staré číslo	62
Narozeniny	65
Stradivárky	68
Takový krásný sklep	73
Soukupa ve snu viděti	77
Na slávu bylo pozdě	79
Noční návštěva	81
Pytlák	85
Kaplička	93
Zrušený vlak	97
Negalantní amant	100
Raz ťa podrežem	103
Monstrum	105
Varování ze záhrobí	110
Neochotný ďábel	115
Někdy to nevyjde	119
Přátelé člověka	123
Hodnotná strava	126
Upírův krátký život	131
Trochu nešťastná záliba	133
Ne zcela běžný proces	136

Othello až za hrob	139
Ryšavý kovář	144
Zubatý Matěj	150
Martinova loupež	153
Kulturní pracovník	155
Havran	159
Turkmenský vlkodav	162
Poctivý Laco	166
Šestá dimenze	169
Staré hodiny	173
Bílý mužíček	177
Když se měsíc šklebí	184
Hra na pravdu	187
Kde je moje máma?	191
Zcela nezbytná vražda	193
Sen	204
Ultimátum	207
Ideální gorila	209
Pomsta	212
Žebřík do nebe	216
Kníže hrůzy	219
Hřbitovní zloděj	222
Když to nevyjde	225
Draculův zlověstný doušek	228
Králíci se nedočkali	234
U Matěje Šenkýře	238
Proč mě zachránil?	242
Splněný sen	246
Trestající anděl	250
Hadí muž	254
Minulé životy	259
Adrianino přání	263
Konec čistotného pána	266
Astrolog se zpožděním	270
Babička	273

Loupež	278
Cestovatel	281
Černá káva	285
Návrat do vlasti	287
Čertova bažina	290
Činely	292
Setkání na terase	294
Správný policajt	296
DNA nelže	299
Příležitost	301
Domácí násilí	309
Domek plný hudby	312
Dříví na zimu	315
Trucování v přírodě	317
Atentát	320
Babička na schodech	322
Bahno je zdravé	325
Čaroděj	329
Brácha byl smolař	333
Mejdan	336
Berle	340
Svíčka na márách	343
Bílá paní	346
Proviant	350
Ctižádost	353
Zmařené studium	355
Konec vilného kmeta	358
Černá pomsta	361
Mňoukavý hotel	364
Děs do domu	367
Dobrá trefa	372
Nesplněný slib	374
Exekutoři	376
Nejlepší přátelé člověka	380

Úvod z pera autora

Pomineme-li Černé barony a žáky Kopyta s Mňoukem, jsem teď vnímán spíše jako autor knížek hororů. Začalo to Draculovým švagrem a neskončilo to dodnes. Ale hrát si s přijatelnými dávkami tajemna, hrůzy a nezvyklostí je v naší rodině dávnou tradicí. Tatínek v tom mimořádně vynikal. Zajímal se o spiritistické úkazy, kromě Jiráska znal téměř nazpaměť Zemi mlhy sira Arthura Doylea a stále očekával nějaká tajná znamení ze záhrobí. S maminkou se několikrát domlouvali, že až jeden z nich zemře, přijde sdělit tomu druhému, jak to na onom světě vypadá. Když jsem se ho zeptal, jestli bude informovat také mne, prohlásil, že mi řekne hovno, protože bych si z toho dělal akorát ouchcapky. Pozoruhodných historek jsem ale slýchal spoustu, a to nejen od tatínka. Dost mě to zajímalo, zejména když se řada těžko vysvětlitelných úkazů dotkla i mne. Potíží vznikala ve chvíli, kdy jsem se začal dostávat do zcela zřejmého konfliktu zájmů. Do literatury jsem vstoupil jako humorista a lidé mě tak brali i v soukromí. Chtěli ode mne slyšet veselé historky a nic víc. Byl jsem zaškatulkován podobně jako někteří herci. Když jsem přinesl do redakce nějakou vážnější povídku, ptali se mě všichni, v čem je ta sranda. Že prý to vůbec nechápou. Také holky, s kterými jsem chodil, si přály, abych je bavil, a nebyly zvědavý na nějaké hrůzy. Takže jsem si všechno nechával pro sebe a uvažoval o tom, že začnu psát jiný žánr pod pseudonymem. Ani to by ovšem nebylo snadné, neboť hororům nebylo za dob marxismu-leninismu přáno. Rozhodujícím bodem zlomu se staly chvíle, kdy se nám začal zjevovat zesnulý tatínek. To už nebylo možné jen tak přejít. Nejprve zachránil našeho psa Míšu, kterého sám jako štěně přinesl domů a měl ho velice rád. Teď se stalo, že spící maminka zaslechla tatínkův hlas: „Vstávej, Boženko!“ „Hned, Rudlo!“ řekla maminka, a když otevřela oči, spatřila u postele tatínka. Nebožtík už nemluvil, jen ukazoval, aby maminka vyšla před dům. Byla teplá letní noc. Na nebi zářil měsíc v úplňku. Když maminka vyšla na dvůr, zaslechla

chroptění a vzápětí spatřila Míšu s hlavou mezi dvěma plaňkami plotu. Pes si převrhl kastrol s vodou, a když se ho zmocnila žížeň, pokoušel se dostat k vodě připravené pro sousedovy slepice. Vrazil hlavu mezi plaňky a začal se dusit. Už měl opravdu namále. Maminka ho osvobodila, nalila mu čistou vodu a řekla: „Vidíš, Míšo, táta tě zachránil!“ Několik týdnů nato jsem potkal tatínka na fotbale. Na Bohemce. Byl v šatech, které jsme mu dali do rakve, a nebyl rád, že mě vidí. Při nejbližší příležitosti mi zmizel v davu. O čtrnáct dní později jsem na Bohemce potkal pana Nápravníka, který jezdil s tatínkem na tramvaji. „Ahoj!“ pozdravil mě. „Co dělá Rudla?“ Když jsem mu sdělil, že je tři měsíce po smrti, chrčivě se rozesmál: „Co to povídáš, člověče?“ nevěřil mi. „Vždyť jsem s ním mluvil minulý týden na Spartě!“ Bylo zbytečné ho přesvědčovat. Když jsem se vrátil domů, chtěl jsem zavolat do Ďáblic, kde Nápravníkovi bydleli, ale hned jsem to zavrhl. Což kdyby se ukázalo, že je po smrti i pan Nápravník a já na fotbalových hřištích přitahuji nebožtíky? To bych musel informovat Klub skeptiků a doktor Grygar by mi zřejmě udělil „Bludný kámen“.

Raději jsem začal psát horory, i když nemám zálibu ve strašení bližních. Hrůzy hrůzoucí mě nelákají. Rád se dívám na mihotavé reje světlušek nad močálem, ale nehodlám se nořit do černé, smrduté kaše pod nimi. To je práce pro úplně jiné nátury. Také mám rád hadače, věštce a jasnovidce. Když mám možnost, vždycky si nechám předpovědět budoucnost. Otestoval jsem několik Cikánek, renomovaných jasnovidek i tajemných analytiků. V restauraci U medvídků mi věštila prvorepubliková celebrita Fred Marion a při každé příležitosti mě uváděla do jiného světa Helena Růžičková. Vyzkoušela na mne všechno možné. Prorokovala mi z kávové sedliny, vyložila mi karty a oslňovala mě numerologií. Ale stále jí vycházelo, že jsem se narodil na šťastné planetě, marně jsem proti tomu protestoval. Často k nám chodil Míla Svoboda, bývalý mladokomik ze smíchovské Arény. Bohatě se oženil, v herecké kariéře nepokračoval, ale jasnovidectví se vzdát nemohl. Přišel na oběd, vyložil všem karty a už zase pádil do Savarinu, kde na něho čekaly dámy nad kávou a Sachrovým dortem. I ony toužily vědět, co je čeká a co nemine. Ale jedna velká příležitost mi utekla. V Divadle Jiřího Grossmanna jsem jako host vystupoval s různými známými lidmi. Jednoho večera také s ministry Josefem Luxem a Antonínem Baudyšem. Ten byl tenkrát

ministrem obrany, a já jsem netušil, že je také naším předním hvězdo-pravcem. Proto jsem ho nekontaktoval. Nenapravit jsem to ani později, když jsme spolu účinkovali ve Zlaté mříži na Nově. Tehdy k tomu málem došlo, ale v rozhodující chvíli se zranil herec Svatopluk Beneš. Už velice špatně viděl, narazil čelem na natažený kabel a všechno se točilo kolem toho maléru. Pak jsem si hrál se psem Václava Vydry a Antonín Baudyš někam zmizel.

Poslední dobou se na nás ze všech stran valí problémy reinkarnace. Lidé se noří do minulých životů a představují si, že se na tento svět vrátí v nové podobě. Někdy by se spokojili i se zvířecí podobou. Prozatím se ale s pomocí odborníků dívají do hlubin tajemné minulosti. Vzpomínají si, čím bývali a co na světě dělali. Jejich zjištění bývají pozoruhodná. Podobně jako kdysi ve spiritistických seancích se jim z paměti vynořují většinou velmožové, králové, faraoni nebo jiné významné osobnosti. O jedné známé jsem slyšel: „Je to sice kráva, ale v minulém životě bývala Kleopatrou.“ Někdy to bývá opravdová sbírka celebrit a historických papalášů. Zdá se, že nikdo nebýval nevolníkem, který dostával lískovkou na prdel, nebo zaživa zazděnou jeptiškou. Vzpomínáme si zkrátka na to příjemnější. Co nás čeká, sice nevíme, ale doufáme v to nejlepší. Žádný nacista si nedovede představit, že by v příštím životě mohl být Cikánem nebo Židem. Mediální hvězda nepřipustí, že by znovu žila jako hluchoněmá necelebrita. Ačkoliv možné je všechno. To, že jsem býval Janem Žižkou, neznamená, že v příštím životě nebudu dostávat na každém kroku do držky. Mne zlobí to, jak se ustavičně rozvíjí technika všeho druhu. V minulých životech jsem horko těžko přežil vynález ruchadla, ale to, co se děje dnes, mi doslova bere dech. Nevyznám se v téměř ničem. Nerozumím tranzistorům, počítačům ani spoustě dalších výmyslů. Neřídím auto a nepotápím se. Evoluční teorie jsou mi lhostejné a každý nový vynález mě šokuje. S odporem sleduji vývoj nových ničivých zbraní a věřím, že už je nikdo nevyzkouší na mně. Proto se trochu děším toho, že znovu přijdu na svět v dobách, kdy lidé techniku nezvládnou, a ta se jim vymkne z ruky. Budou tady řídit roboti, mimozemšťané a šílení profesori. Řekněte mi, jak k tomu přijdu. Teď se to ještě dá ustát, zejména ve slušné restauraci, ale co potom? Člověk se narodí, možná i ze zkumavky, a už se to na něj povalí ze všech stran. Strašná představa!

Ještě je tady ale určitá naděje. Jsem odjakživa liknavý, a tak se třeba v tom meziživotě trochu zdržím. Narodím se a veškerá technika bude v čudu. Dostanu se na svět uprostřed války, která už zase bude mít lidské parametry. Nepřátelé do sebe budou vrážet oštěpy s pazourkovými hroty, vzduchem zasviští šipy a lidi se začnou ubíjet kameny. Možná že už vynaleznou hliněné nádoby a z nich budou lít nepřítelům ze skály na hlavy sračky. Nebude to líbezná? Při té představě se už možné reinkarnace tolik nebojím.

Jestliže jsem se zmínil o tom, že jsem viděl zesnulého tatínka, nemohu vynechat ani fakt, že se střetávám se svým strážným andělem. Naposledy jsem ho zahlédl, když mě doktor Marat svezl na oběd a zcela suverénně vjel z vedlejší silnice na hlavní. Převálcoval nás autobus a z našeho auta toho příliš nezbylo. Přesto jsme zůstali celí, pouze doktor přišel o brejle. Anděl strážný na mne jen tak zamrkal a při pohledu na řidiče významně vzdychl. Pak se rozplynul, jak bylo jeho povinností. Tak decentně se chová vždycky. Když jsme na Spořilově vjeli na červenou do křižovatky, nespátřil jsem ho vůbec. Možná se zalekl policejní hlídky, která náš incident zaznamenala. Chtěla okamžitě konat, ale doktor Marat byl rychlejší.

„Pánové,“ pravil vzrušeně, „mistr Švandrlík před půlhodinou dostal infarkt. Právě ho převážím do krčské nemocnice!“

Policisté o pravdivosti jeho slov nezapochybovali. Naopak se nabídl, že nám udělají cestu. Zapnuli světla a jeli před námi do špitálu. Za chvíli jsem už hladový ležel na nemocničním lůžku a zdravotníci mě zkoumali. Infarkt u mne nezjistili, ale propustili mě s četnými radami až po třech hodinách. Pak jsem doktoru Maratovi poradil, aby křižovatky na červenou projížděl až po obědě. Mám i další zkušenosti, ale nechci pomlouvat kamaráda. Kupodivu jsem ještě neviděl čerta. Myslím tím skutečného pekelníka. To štěstí měl u nás jen pan Olejář. Byl to tichý, nenápadný důchodce, ukázněný člen strany. Plnil všechny své povinnosti a zval sousedy na prvomájové průvody. Také mu bylo umožněno, aby si k penzi přivydělával tím, že bude sedět ve vrátnici Rudého práva. Ani tady nezklamal a propustky těm, kteří potřebovali vejít dovnitř, vyplňoval velmi svědomitě. Přesto mu nadávali a obraceli oči v sloup. Byla to klidná, téměř průzračná existence, která se změnila v jediném okamžiku.

Pan Olejář se po směně ubíral domů a zřejmě se těšil na večeři. Bylo už šero, když přecházel cestičkou vedoucí kolem louky k rodinným domkům. A patrně tehdy spatřil čerta. Stál opodál po kolena v trávě, mračil se a hrozil na pana Olejáře. Zvuků nevydával. Zato pracující důchodce vyjekl a začal prchat. Zastavil se až doma a celý se třásl tak, že nepozřel jedině sousto. Krátce nato učinil rozhodný závěr.

„Byl jsem varován před peklem,“ usoudil, „a také tuším proč. Vystupuji ze strany a přestanu chodit do Rudého práva. A v neděli půjdu do kostela!“

Nikým se nenechal zviklat. Komunisté se zlobili. „Olejáři,“ domlouvali mu, „čerti nejsou! Lenin by to nepřipustil! Bůhví, cos na té louce viděl! Měl jsi halucinace nebo tam byla nějaká koza!“

Ale Olejář se nedal. „Poznám čerta od kozy!“ tvrdil, „a jde o spásu mé duše! Za chvíli mě klepne pepka a já se nechci kvůli vám dostat do pekla!“

Se soudruhem Olejářem zkrátka nebyla řeč, a tak ho museli vyloučit ze strany. Sám odejít nemohl, protože by to bylo proti stanovám.

Škoda, že je to jen minoritní případ. Kdyby se to stávalo komunistům častěji, nebylo by teď třeba řešit, co s nimi. Jestli s nimi máme mluvit, nebo ne. Někteří radikálové to odmítají, ale ještě jsem neslyšel větu: „S komunisty jsem se nikdy nebavil, nebavím a bavit nebudu!“ Šlo by totiž o vědomou lež. Kdo neutekl na druhý konec světa, ten se s nimi bavit musel. Každý, kdo se hlásil na nějakou školu, si musel upravovat životopis tak, aby ho kádroví referenti nesmetli ze stolu. Kdyby zájemce o studium napsal, že v jeho rodině nemohou komunisty ani vystát, volili agrárníky a bratranec přesídlil do Francie, zřejmě by se daleko nedostal. Bylo třeba uhádat, co se uhádat dalo. Na vysokých školách býval marxismus-leninismus tím hlavním předmětem, a tak nepamatují, že by se někdo s profesorem odmítl bavit. Byly vítačky, brigády, socialistické závazky, průvody i mírové tábory. Někdy se dalo před tím schovat nebo utéct, ale někdy také ne. Dlouho nebylo možné ani ukrýt se do kotelen.

Je jenom škoda, že se tenkrát komunistům nezjevovali čerti. Ačkoliv ani to není úplně jisté. Třeba dost těch, ze kterých se později stali reformní komunisté a disidenti, svého čerta přece jenom včas spatřilo. Jenom se o tom ostýchají mluvit.

Pan Olejář měl řádný církevní pohřeb. Ale komunisté jeho vidění nikdy neuvěřili. Tvrdili, že ten fiškus viděl čerta jen proto, aby nemusel platit stranické příspěvky!

To ale není příliš pravděpodobné, protože bohabojný stařec nosil peněžní částky i do kostelní pokladničky. Za to se dočkal při svém pohřbu mariánské písně a vyhnul se tak zpěvu Internacionály.

Úryvek ze vzpomínkové knihy *Zrovna teď musíš čůrat?* (Nakladatelství Epoque 2007)

Parte

Robert byl už několik dní mrzutý a zasmušilý. Nebylo možné si toho nevšimnout, a tak i laxní, těkavý Karel, spolujemajitel firmy, zbystřil pozornost. Odhodil veškerou taktiku a přímo se Roberta zeptal. Ten se nějakou dobu ošíval, nechtělo se mu, ale posléze to přeci jen vyklopil.

„Nejspíš se budeš chechtat,“ mínil, „a řekneš si, že jsem úplný blázen. Dost možná, že je to pravda. Ale představ si, že se mi zdá stále tentýž sen. Každou noc se opakuje. Kdyby se mi zdálo o hezkých holkách, tak bych to snad i snesl. Možná, že by se mi to i líbilo. Jenže já vidím noc co noc vlastní parte. Rozumíš?“

„Rozumím,“ přikývl Karel, „a je to vždycky totéž parte? Datum pohřbu se nemění? Můžeš se na něj spolehnout?“

„Nejde o tvůj funus,“ zahučel Robert, „a tak si nedělej šoufky. Já tomu ostatně taky nepřikládám nějakou mimořádnou důležitost. Jenomže tvůj dotaz je na místě. Ano, to parte je stále totéž. Stojí na něm, že Robert Kolbaba zemřel 4. listopadu a rozloučíme se s ním 11. listopadu v obřadní síni ve Strašnicích. Takle informace se nikdy nemění.“

„Dneska máme druhého srpna,“ podíval se do kalendáře Karel, „což znamená, že máš ještě spoustu času.“

„To se mi nezdá nijak dlouho!“ oponoval postižený, „kdybych začal flámovat, nestačím si ani propít játra. Víš, jak v takové předpovědi nevěřím, ale co kdyby. Dá se nad takovou předpovědí vůbec mávnout rukou? To parte se mi ve snu zjevilo nejméně desetkrát. A nevěřím, že to bylo dnes v noci naposled.“

„To z toho budeš stále vyplašenější,“ konstatoval Karel, „a za chvíli s tebou nebude k vydržení. Nakonec se z té blbosti zhroutíš.“

„A co mi radíš?“ zeptal se Robert, „víš snad, jak ten sen zaplašit?“

„To nevím,“ připustil Karel, „ale vím, jak se informace, která tě znepokojuje, dá znehodnotit. Třeba tím, že v říjnu odjedeš za obchodem do Ameriky a vrátíš se až po svém pohřbu.“

„Ale to se může stát i v Americe!“ namítl Robert, „jestli mám umřít, tak umřu.“

„Jestli umřeš a budeš pochován někde na konci světa,“ usoudil Karel, „tak se to zlověstné parte spletlo! To, co v něm stojí, je nesmyslný blábol! Je to nedůvěryhodná listina, kterou nelze brát vážně. Ujeď před tou informací a zachrániš si život!“

Robert se zamyslel. Přítelovy vývody se mu zdály nejen logické, ale i akceptovatelné. Proč by si neudělal pracovní výlet do Ameriky?

„Máš pravdu,“ řekl téměř spokojeně, „vždyť v té Americe nebudu zahálet! Mohu sjednat spoustu zajímavých obchodů. A přitom se zbavím těch idiotských myšlenek!“

Opravdu se mu udělalo lépe. Parte pro něho pozbylo důležitosti. Byla to odbytá veličina. Teď jde o to pořádně si naplánovat cestu do zámoří.

Robert odešel takřka v dobré náladě. Už dlouho se necítil v takové pohodě. Bylo mu jako člověku, který právě zaplašil vlastní smrt a mohl bezstarostně vstoupit do nového života.

Také Karel se spokojeně usmíval. Robertův příběh ho rozveselil a navíc byl tak dobrý, že se hodí, aby jej dával ve společnosti k lepšímu. Nepohrdnou jím ani rozjeté dámy v útulné vinárně.

Jenomže tím to zdaleka nekončilo. Minuly sotva tři dny a stalo se neštěstí. Robert, který měl spoustu starostí s plánováním zámořské cesty, nedával pozor při řízení vozu a havaroval. Střetl se s dodávkou a byl těžce zraněn. Do nemocnice ho přivezli takřka v beznadějném stavu. Lékaři dělali, co mohli, ale tvářili se starostlivě. Nevěřili v pacientovo uzdravení.

„Je nám líto,“ krčili rameny, „ale stav je krajně kritický. Není pravděpodobné, že by zraněný ještě někdy nabyl vědomí.“

Robert zřejmě prožíval poslední dny svého života. To, že dosud odolával, považovali lékaři za malý zázrak.

Situace se neměnila a byla stejná i 12. srpna, kdy se Karel chystal odletět na deset dnů do Španělska. Měl zaplacený hotel a těšil se na příjemně strávenou dovolenou. Byl klidný, na rozdíl od starostlivé sekretářky Marty. Ta znovu volala do nemocnice, a odpověď byla, jako už tolikrát, krajně pesimistická. Bylo třeba připravit se na nejhorsí. Marta žasla, jak nevzrušeně připravuje Karel svou dovolenou. Chvilí chodila kolem problému

jako kolem horké kaše, ale pak se rozhodla ho rozetnout. Cítila, že je to úkol, který z ní nikdo nesejme.

„S Robertem je to krajně vážné,“ řekla, „a jeho život visí doslova na vlásku. Doktoři očekávají konec každým okamžikem. Zvážil jste to?“

Karel klidně přikývl.

„A přesto chcete odjet do Španělska?“ naléhala, „jak si představujete, že to tady bez vás zvládneme?“

Šéf ani nehnul brvou.

„Doktoři jsou panikáři,“ pravil, „a mýlí se, stejně jako už tolikrát před tím. Proč by měl Robert umírat v srpnu? Zemře až 4. listopadu a 11. listopadu bude mít pohřeb. Osobně se s ním jménem firmy rozloučím v obřadní síni ve Strašnicích.“

A tak se také stalo.

Příšerná smrt krásné dívky

Jizera tiše plynula svým odvěkým korytem a kolem ní smutně bloudila Anděla Krásná, nejpůsobnější dívka z Bakova nad Jizerou. Bylo jí devatenáct let, ale navzdory svému jménu, zteplilé postavě i sličnému obličejíku nepotkala dosud chlapce, který by rád zaklepal na dveře malé dřevěné chaloupky a požádal rodiče o Andělinu ruku. Vlastně ani nebylo divu. Josef Krásný pletl za pár krejcarů pro obchodníka Doušu orobincové rohožky a jeho vyzáblá manželka postonávala na suchou nemoc. V chaloupce se rozhodně nežilo na vysoké noze a jediným skvostem, na nějž cizí oko pohlédlo se zalíbením, byla Anděla. Jenomže zůstávalo při těch pohledech. Ženiši se nerojili a chtivě oplzlíky cudná krasavice rozhodně odmítala. Léta jí přibývala, družky z dětských her byly dávno pod čepcem, a ona sama neměla nejmenší naději. Hleděla na řeku, pozorovala rej rybek a říkala si: „Kdyby teď z vody vystoupil sám hastrman a požádal mě, abych se stala jeho ženou, nezaváhala bych ani na okamžik. Vzala bych si kohokoliv, jen aby se mi lidé neposmívali, že zůstanu starou pannou!“

Anděla toužila po vdavkách tím silněji, čím víc se jevily jako vzdálené, ne-li přímo neuskutečnitelné. „Ani vdovec Hádl mě nechce!“ téměř zalakala. „Zeptal se tatínka, kolik mi našetřil na věno, a když se dozvěděl, že ani tu dřevěnou chaloupku na spadnutí pro dluhy neudržíme, oženil se raději s tlustou hostinskou Vítkovou. Zůstanu na ocet a do smrti budu plést rohožky, abych měla alespoň na chlebovou polévku!“

S těmito nevalnými vyhlídkami do budoucnosti se vracela domů. Už zdálky slyšela matčino pokašlávání. S nechutí vešla do chudé jizby, kde očekávala dusnou, nepřívětivou atmosféru, ale na první pohled zjistila, že se stalo něco neobvyklého. Otec se usmíval, jako kdyby vyhrál v loterii. To ovšem nemohl, protože mu chyběly peníze na zakoupení losu. Přesto jeho podmračený, ba zavilý kukuč byl ten tam.

„Andělko,“ řekl slavnostně Josef Krásný, „usmálo se na nás štěstí. Mám pro tebe milou zprávu. Co nevidět se budeš vdávat!“

Krasavice pocítila, jak se pod ní podlamují kolena. Chtělo se jí radostně vykřiknout, ale vzápětí se dostavily i určité obavy.

„Kdo to je?“ vyhrkla nedočkavě. „Nějaký košíkář nebo chlapec od vody? A nepije? Nerada bych byla každý večer bita! Ale když budu, nedá se nic dělat. Chudá holka si nemůže vybírat!“

„Když jsem hovořil o štěstí,“ nadmul se tatík, „myslel jsem tím skutečné štěstí. Ten, kdo od rána do noci plete košíky nebo rohožky, může být chápán nanejvýš jako východisko z nouze. Ale muž, který přišel požádat o tvou ruku, je ženich, jakého nemá ani jedna holka z Bakova! Vlastně sem nepřišel, ale přijel. V bryčce!“

„Mlynář!“ zajásala Anděla. „Zřejmě mu umřela žena a zůstalo mu na krku pět nebo šest sirot. Ale i kdyby osm, co na tom záleží? Hlavně že se postěhujeme do mlýna, kde je dostatek živobytlí!“

„Postěhujeme se,“ připustil pletař orobincových rohožek, „ale ne někam k potoku do údolí. Tam by to mámě nedělalo dobře na průdušky. A mne by v jednom kuse zábly nohy!“

„Snad si nevezmu obchodníka?“ žasla. „Slyšela jsem, že v Boleslavi ovdověl jednooký rakvář. Prodávat rakve – to by se mi náramně líbilo!“

Jenže tatínek stále vrtěl hlavou a cenil své trochu veverčí zuby. V tomto směru se našťestí Anděla nepotatila.

„Andělko,“ culil se rodič, „vezme si tě statkář!“

Dívka měla co dělat, aby po té zprávě neomdlela.

„Ano, skutečný statkář,“ opakoval Josef Krásný důrazně, „a dokonce z prastarého rytířského rodu. Viděl tě v neděli na jarmarku v Mnichově Hradišti a moc ses mu líbila. Poptal se na tvou pověst, a když se doslechl jenom to nejlepší, rozjel se k nám. V neděli ho poznáš. Půjdem ho navštívit, rozhlédneme se po jeho majetku a na místě ujednáme vše potřebné.“

„A kdo je to, tatíčku?“ škemrala Andělka. „A jak je starý? Šedesát? Sedmdesát?“

„Dnes už ti neřeknu ani slovo!“ rozhodl tatík. „Něco si přece musíme nechat až na ten den, kdy ho poznáš. Ale žádný dědek to není. Je mu osmatřicet a vypadá na devětadvacet. Je vysoký a urostlý.“

„Tlustý?“

„Když říkám urostlý, nemyslím tím funičiho břicháče. Náš statkář vypadá jako hrdina z vojenského kalendáře. Černovlasý a s nádherným knírem!“

„Vdovec?“

„Svobodný!“

Nyní už Anděla omdlela doopravdy. Tolik štěstí najednou její špatně živené tělíčko přece jen neuneslo. Ale když ji tatík pocákal studenou vodou, probouzela se jako z krásného snu.

Do nedělního rána se pak vznášela na růžovém oparu svých představ a snila o pohádkově nádherné budoucnosti. Jezdila přitom v zlatém kočáře, procházela se v rozkvetlých zahradách a opírala se o pevné rámě svého ztepilého chotě. Škoda, že ho nenapadlo poslat pro Andělu povoz! Takhle ji pozná celou utrmácenou, protože tatínek říkal, že statek je daleko za Hradištěm.

Nu, co se dalo dělat. V neděli si Anděla nepřispala, jak bylo jejím oblíbeným zvykem, ale vstala již při východu slunce. Pár metrů od chaloupky tekla Jizera, která sloužila dívce za koupelnu.

Dnes si musím dát obzvláště záležet, umiňovala si Anděla, abych byla čistá a voňavá!

Shodila ze sebe šaty a nedočkavě vběhla do řeky. Měla pocit, že voda má dnes barvu stříbra a každá kapička, která jí ulpí na těle, přispěje k jejímu zkrášení. Proto se mazlila s chladnými vlhkami a převalovala se v nich jako rusalka. Škoda, že právě nyní ji nemůže vidět její urostlý rytíř – statkář!

Když se Anděla vrátila do chaloupky, soukal se z postele i otec Krásný. Zívával, funěl a protahoval se, jako kdyby ho sem doručili v kufru. Ale věděl, co je jeho povinností. Namáhavě se začal oblékat do svátečních šatů.

„Mám kalhoty trochu prokousané od myši,“ konstatoval, „ale krejčí Kořán mi je zalátal tak, že to ani není k poznání. Kdybychom měli doma kočku...“

„Víš přece, že kočky nesnáším!“ zakašlala z postele maminka. „Kde je kočka, tam se mi špatně dýchá!“

„Hlavně že ti nevadí myši!“ zahučel otec. „Kdybychom je prodávali po krejcaru, byli by z nás boháči!“

Tím však dialog skončil, neboť kašlající maminka se obrátila na druhý bok a usnula.

„Kdoví jestli se probudí na mši,“ šklebil se stařík. „Ta by spala i ve zvonici!“

„A co my?“ otázala se Anděla. „Přece v tak význačný den nezmeškáme služby boží?“

„To víš, že ne,“ uklidnil ji otec, „ale půjdeme na mši až v Mnichově Hradišti. Do kostela svatého Jakuba, tam co se ženil bratranec Rudolf. Moc jsme si od té svatby neslibovali, ale ta jeho Cílka se docela vyvedla. Pomáhá mu v ševcování a domácnost udržuje v čistotě.“

„To já budu taky!“ těšila se dcera. „Uvidíš, že náš statek bude jako ze škatulky! Jen aby si to pan rytíř nerozmyslel!“

Krásný se sebevědomě usmál. „Když tě vidím v těch květovaných šatičkách,“ řekl, „tak se ani trochu nedivím, že ses mu zalíbila! Takovou pěknou holku by nenašel ani v Praze! Krasavice jako ty nemá totiž věna zapotřebí!“

A pak už nastal čas vyrazit na cestu. Anděle se dosud nepodařilo vymámit na spokojeném otci všechny podrobnosti. Nevěděla, kam a za kým vlastně jdou, takže byla celá rozechvělá zvědavostí, nedočkavostí a – proč to neříci – i touhou. Její posedlost vdavkami se každým rokem násobila. Poskakovala po boku otce jako kůzle a ustavičně si vybavovala okamžik, kdy stane tvář v tvář svému budoucímu muži.

Krásní vyrazili do Hradiště přes Veselou. Bylo pěkné letní ráno, na polích zrály klasy a odevšad zněl bzukot pracovitých včel. Louky plné květin vábily pestrobarevné motýly a v městě se právě rozhlaholily zvony. Lidé se začali trousit na ranní.

„To je den, co?“ liboval si otec. „Jenom aby neskončil bouřkou!“

„Třeba zemětřesením!“ pohodila hlavou Anděla. „Jenom když ve mně najde statkář zalíbení!“

„Už ho našel,“ tvrdil tatík, „a v podstatě je ruka v rukávě. Jde jen o to, abys souhlasila stát se jeho ženou.“

Tohle dívku rozhodně neznepokojovalo. S takovou jedinečnou partií ani ve snu. Jak by tedy mohla v rozhodujícím okamžiku zaváhat?

Do kostela svatého Jakuba pod náměstím dorazili Krásní ještě před začátkem mše. Pozorovali, kterak bohatí obchodníci a sedláci zaujímají místa v předních lavicích, jako by existoval předem stanovený zasedací

pořádek. Méně významní občané se spokojovali s místy skromnějšími a mnozí zůstali stát vzadu za lavicemi, aby se snad nedopustili křivdy na někom, kdo se na společenském žebříčku vyšplhal výše než oni. Také pletař rohožek se svou vdavekchtivou dcerou zůstali stát hned u vchodu.

„Teď se to sluší a patří,“ souhlasila s tímto uspořádáním Anděla, „ale až budu statkářkou, sednu si do první lavice rovnou mezi panstvo. A všichni se na mne musí dívat, protože se obléknu do krásných a drahých šatů. Rytíř na mně jistě nehodlá šetřit!“

Po mši se Krásní na pár okamžiků střetli s bratrancem Rudolfem a jeho ženou Cilkou. Ta prý měla v kostele zpívat sólo, ale nakonec dostala přednost paní lékárníková, protože zakoupila svatyni krásné barevné okno. Slíbila panu faráři i dva nové svícny, takže není divu, že z konkurzu zpěvaček vyšla vítězně.

„Tady vidíte,“ pravil švec Rudolf hořce, „že svět je založen na nespravedlnosti. Lékárnice mečí jako koza, ale důležité je, že apatykář si může dovolit víc než výrobce obuvi. Místní honorace je tak zkažená, že si kupuje boty až v Praze! U mne si dá leda přiklepnout podpatek!“

„Však ono se to změní!“ těšil ho Krásný. „Budeš se divit, kdo ti dá v příštích týdnech vydělat! Jen abys svedl vyrobit parádní svatební střívkýčky!“

Švec Rudolf však poslouchal toliko jedním uchem. Zřejmě se obával, aby se rozhovor příliš neprotáhl a on nemusel chudého příbuzného pozvat na nedělní oběd. Strachoval se ovšem zcela zbytečně, protože Krásní minili poobědvat docela jinde. Tam, kam měli namířeno, to zcela určitě nebude páchnout ševcovským popem!

Tatík s dcerou seběhli dolů k Jizeře, přešli kamenný most, a vykročili k osadě Klášter, nad nímž se tyčil výstavný a prosperující pivovar. Založili jej již ve třináctém století cisterciáci.

„Cožpak o to,“ setřel si z čela pot otec, „jedno pivečko by neuškodilo. Chudý člověk ale nesmí hýřit a v potoce je čisté vody habaděj!“

„Až se stanu statkářkou, budeš mít pivo každou neděli,“ slibovala Anděla, „a to nejen po obědě, ale i po večeři! Odměním se ti za to, že se o mne tak staráš!“

„To taky doufám,“ přikývl Krásný. „Až se dostaneš pod čepec, bude s naší bídou konec. Orobinec nechci do nejdelší smrti ani vidět a až poktám obchodníka Doušu, počkám, jestli pozdraví první!“

Anděla mu to schválila. Tatík se dlouze napil z potoka Zábrdky a usoudil, že je na čase vykročit na další cestu. Před nimi se zelenalo malebné údolí, kterým se potok klikatil k Jizeře.

„Půjdeme proti proudu Zábrdky,“ řekl otec, „a záhy dorazíme k cíli!“

To ovšem značně přeháněl. Šlapali pěkně dlouho, než došli k několika dřevěným chalupám, jejichž honosnost byla zcela zanedbatelná. Po statku nikde ani památky. Andělin zrak těkal z jedné chatrče na druhou, a žádná jí nepřipadala jako objekt spravovaný rytířem.

„Jsme teprve v Dolní Bukovině,“ uklidnil ji tatík, „a další vesnička, kterou mineme, se jmenuje Borovice. Tam necháme Zábrdku Zábrdkou a odbočíme na strmou cestu vedoucí na kopec.“

„Ale to je přece hrůza!“ zafňukala Anděla. „Slunce začíná pořádně pálit, a když ještě polezu do kopce, budu zpocená jako myš! Kdo ví, jestli si pak pan statkář tu svatbu nerozmyslí!“

„Nesmysl,“ řekl Krásný. „Ten chce tebe a žádnou jinou!“

Pokračovali v chůzi a v Borovici před Šturmovým mlýnem opustili údolí. Po kamenité cestě podél lesa začali šplhat vzhůru. Nebylo to nic snadného, ale vzdát se pochopitelně nemínili. Právě když jakýsi opálený chlapík poprvé trhnul provazem od zvoničky, aby ohlásil poledne, dospěli k cíli své dlouhé cesty. Byli ve Vicmanově.

I tady vzaly Anděliny představy zasvé. Vicmanov nepatřil k místům, nad nímž by člověk otevřel ústa v němém údivu. Ale přesto zde stálo několik kamenných stavení s výstavnými hospodářskými budovami. Krásný neomylně zamířil k největšímu z nich.

„Tohle je určitě ono!“ zajásal. „Tady budeš, má milovaná dcero, paní!“

Ale to už jim kráčel v ústrety statný muž ušlechtilého zevnějšku. Každý jeho pohyb měl v sobě kus starobylé vznešenosti a jeho bohatý, i když poněkud divoký knír svědčil o nesporné urozenosti.

„Vítám, sličná dívko, tebe i tvého pracovitého otce!“ zahlaholil rytíř krásným znělým barytonem. „Vstupte do mého domu, který se, jak pevně doufám, stane i domem vašim!“

Anděla na něho hleděla zcela okouzlena. S takovým krasavcem opravdu nepočítala. Ani se s nikým podobným dosud nestřetla. Nikdo se proto nemůže divit, že nyní zrudla a nebyla mocna jediného slova. Kdyby ji tatík nepodpíral, sotva by doklopýtala do domu.

Vnitřek obydlí rozhodně nepřipomínal běžný selský grunt. Anděla si připadala jako ve starém hradu, ačkoliv v podobné nemovitosti sama nikdy nebyla. Kdo by tam taky chudou holku z Bakova pustil?

Rytíř opatřil místnosti starým bytelným nábytkem, který sem zřejmě přistěhoval z nějaké tvrze. Každá almara vypadala jako pevnost a truhly sem mohli přestěhovat jen výjimeční siláci. Na stěnách visely zbraně bodné, sečné i střelné, z obrazu se pak zavile šklebil jakýsi rytířův předek, nápadně mu podobný. Anděla se při pohledu na něj zachvěla úctou.

Možná že jednou vymalují i mne! – napadlo ji, ale nahlas by se takovou troufalost neodvažovala vyslovit.

„Toto je můj děd Bonifác,“ ukázal na obraz rytíř, „který zemřel na Špicberkách. Zastřelil totiž kmána, jenž se mu posmíval kvůli jménu.“

„Ale to byl pěkný osel,“ poznamenala Anděla. „Na jméně Bonifác není přece nic směšného!“

„Nešlo o Bonifáce,“ zachmuřil se rytíř, „ale o příjmení. Ten troup si neuvědomil, že naše slavné jméno se táhne českými dějinami takřka od nepaměti. Jeden z mých předků byl táborským hejtmanem, jiný bojoval v Horních Uhrách s Janem Jiskrou z Brandýsa. Naše jméno se nikomu nejevilo jako výstřední, nebo dokonce odporné. Teprve v moderní době se vyrojili posměváčci, kteří si nevidí na špičku vlastního nosu. Kvůli nim se přece nenechám přejmenovat. Kdo se za své jméno stydí, hoden potupy všech lidí! Ostatně, děvo spanilá, jak se mé jméno zamlouvá tobě?“

„Ale já přece nevím, jak se jmenujete!“ pípala Anděla. „Tatínek mi nic nevyjevil...!“

„Chtěl jsem tě překvapit,“ vzal ji za ruku otec, „abys toho štěstí neměla příliš najednou!“

„Nuže,“ pravil rytíř, „není již třeba otálet. Doufám, krasavice moje, že jsi povznesena nad úsudky hlupců a závistivé chamradě. Přiznávám ovšem, že osmi ženám, které jsem hodlal pojmout za manželky, se mé jméno nezdálo dost moderní. Přemlouvaly mne, abych přijal jméno běžně používané, a s ním že pak budu zván i do vybraných šlechtických salonů. K takovému hnusnému činu a k zradě svých chrabrých předků jsem se ovšem nikdy neodhodlal. Raději jsem upustil od zamýšleného sňatku a riskoval, že zemřu, aniž bych zplodil zákonitého potomka. Ale

nyní nám novou naději a věřím, že ji, hrdličko má líbezná, nezklameš! Tobě přece nemůže vadit, že tvůj budoucí manžel se jmenuje Matěj Sračka z Podhory a Vicmanova!“

Anděle se zatmělo před očima. Slyšela dobře? Je možné, aby tento vznešený muž...

„Ale to víte, že jí to nevadí!“ zahlaholil tatík. „Nějak se jmenovat musí, a když vezmeme v potaz všechno ostatní, tak není o čem uvažovat!“

Anděla se pokusila o úsměv, avšak ten jí moc nevyšel. Na druhé straně měla co dělat, aby neomdlela a nerozrazila si líbeznou hlavinku o některou z bytelných truhel. Ale i když zdánlivě zůstala při vědomí, to, co se dělo potom, sotva vnímala. Nedokázala vychutnat slavnostní oběd, který připravila rytířova hospodyně.

„To je strašné!“ honilo se Andělce hlavou. „Nikdy jsem nevyslovila sprosté slovo, a teď se do konce života budu jmenovat Sračková! A moje ubohé děti...“

Zkrátka Anděla Krásná se z prvotního zděšení nikdy nevzpamatovala. Její sen být bohatou a šťastnou statkářkou se beznadějně rozplynul. I kdyby její vyvolený pocházel z rodu královského, takové jméno by se přece slušelo odvrhnout! Holky z Bakova nebudou chudé ženicha závidět, ale škodolibě se jí vysmějí! A co s penězi? Zakoupí-li kostelu krásné barevné okno, jak donutí jemnocitného důstojného pána, aby na něm uvedl jméno dárců?

Tatík s rytířem si plácli, ale dívky se zmocňovalo temné zoufalství. To se v plné míře projevilo na zpáteční cestě do Bakova. Rytíř jim poradil kratší cestu přes Stražiště, Neveklovice a Jivinu, ale ta, jak se ukázalo, nikomu nepřinesla štěstí. Kus za Stražištěm se vrhla nešťastnice z vysoké skály do hlubokého údolí. Tam, kde se dodnes říká Na náběli.

Rytíř Matěj Sračka z Podhory a Vicmanova se již neoženil. Nedožil se ani začátku našeho století. Jím vyhyнул starý rod a nepochybuji, že i vám se to jeví jako veliká škoda! Ale uznejte, že tak skvělý muž se nemohl jmenovat Nováček nebo Pokorný!

Švýcarské cukroví

Pazderovi si na nepřízeň osudu nemohli stěžovat. Dokonce si pořídili malý zámeček se zahradou. Nakoupili starožitný nábytek, zaplatili nutné opravy a žili si jako feudální panstvo. Alespoň o víkendech, kdy sem dojížděli z Prahy novým mercedesem.

Pazderovi měli desetiletého synka Petra, kterému vesničané říkali Malý lord.

Měl, na co si vzpomněl. Když vyslovil nějaké přání, rodiče nikdy nezaváhali. Tentokrát prohlásil, že by chtěl mít na zámečku nějakého kamaráda. Sám se tady strašlivě nudí a je třeba s tím něco udělat.

Rodiče to samozřejmě uznali. Šlo jen o to najít pro Petříka nějaký vhodný typ. Nesmí to být vesnický buran, ani vychytralý vagabund. Na zámeček nelze přivést kohokoliv. Rozhlíželi se, přebírali, až jim padl do oka Karel Jícha. Už na první pohled slušný chlapec, a dokonce z dobré rodiny. Ta se samozřejmě nemohla srovnat s Pazderovými, ale nebyl to žádný pövl. Pan Jícha vlastnil ve vesnici uzenářství a vyráběl klobásky, pro které si přijížděli až z okresního města. V Karlíkovi se viděl a nechal ho hrát na zobcovou flétnu. Říkal si, že to chlapec třeba jednou dotáhne na virtuóza.

Prozatím byl pozván na koncert k Pazderovům. O dalších případných vyhlídkách nepadlo ani slovo, protože výběr kamaráda musel schválit Petr. Pazderovi doufali, že mu Karlík padne do oka. Vypadalo to velice slibně. Uzenářův synek zapískal několik písniček a pak se šel s Malým lordem procházet na zahradu. Zdálo se, že to stoprocentně vyjde. Zahráli si spolu stolní tenis, vykoupali se v bazénu a předháněli se na jízdním kole. Na svačinu se vrátili v pohodě a spokojeni jeden s druhým.

Paní Pazderová udělala výtečný dort, který předkládala s čokoládou. Tím se Karlíkovi rozhodně zavděčila, protože u nich doma voněly spíše klobásy, jitrnice a salámy. Ale to nejlepší na něho teprve čekalo.

Pazderovi byli nedávno ve Švýcarsku a přivezli odtud znamenité čokoládové bonbóny. Karlíka, který miloval sladké, doslova uchvátily. Něco

tak lahodného dosud nejedl a spolykal jich víc, než se na slušně vychovaného chlapce slušelo.

Také při tom patřičně mlaskal. Tatínek uzenář by se patrně za něho styděl. Jenže Pazderovi to tak nebrali. Byli velkorysí a štedří.

„Příští neděli dostaneš zase,“ slibovala paní Pazderová. „Koupili jsme jich několik krabic!“

Karel Jícha byl v sedmém nebi a zdálo se mu, že prožil nejkrásnější den ve svém životě. S tím novým kamarádem rozhodně udělal trefu.

Pazderovi odjeli do Prahy a Karlík zůstal sám se svými vzpomínkami. Hrál na zobcovou flétnu a myslel přitom v jednom kuse na lahodné švýcarské cukroví. Uzeniny doma mu odporně páchly a on si v duchu vybavoval pochoutku, která ho doslova vykolejila. Toužil po ní nevýslovně a těšil se na neděli, až mu ji paní Pazderová opět předloží.

Ale pak ho napadlo něco jiného. Když šel kolem zámečku, zjistil, že by nebylo obtížné proniknout dovnitř sklepním okénkem. Protáhl by se jím snadno a bez problémů by se dostal až ke krabici se švýcarským cukrovím. Zmocnil by se několika kousků, pochutnal by si, a zase rychle zmizel. Určitě by si jeho návštěvy nikdo nevšiml. Kdyby se choval tiše a nenápadně, proběhl by dětský lup bez nesnází a následků. Je to koneckonců maličkost a není důvod k obavám.

Karlík ještě chvíli uvažoval nad svým zločinným plánem, ale pak se s konečnou platností rozhodl. Laskominy byly tak lákavé, že ze sebe se-trásl veškeré morální zábrany i tu trochu strachu z možného dopadení. Ve středu pozdě odpoledne se stal lupičem.

Opravdu to nebylo nic těžkého. Sklepní okénko, ukryté za hustým parkovým roštím, se snadno otevřelo pod tlakem šikovné dětské ruky a umožnilo Karlíkovi proniknout do podzemí zámečku. Nečekalo ho nic hrůzostrašného. Čistá podlaha a pečlivě upravené schody vedoucí vzhůru. Karlík mohl bez potíží postupovat za svým vytouženým cílem. Netrvalo dlouho a stanul v místnosti, kde ho, jak byl přesvědčen, očekávalo nevýslovné blaho. Krabice se švýcarským cukrovím byla na dosah ruky.

Jenomže v té chvíli zarachotil před zámečkem motor auta. Těžký vůz, zřejmě nákladák, zastavil před vchodem. Vzápětí Karlík zaslechl otevírající se bránu. Chlapec zpanikařil a začal bezradně pobíhat po místnosti. Na schodech se ozvaly těžké chlapské kroky a dušený hovor. Vyděšený

Karlík, který úplně zapomněl na krabici se švýcarskými bonbóny, odklopil víko a vlezl dovnitř. Doufal, že ho v této skrýši nikdo neobjeví.

Do místnosti vnikli tři robustní muži a začali odborným zrakem zkoumat vzácný nábytek. Byli to zkušení lupiči, kteří vykradli již mnoho mlýnů, hájoven a luxusně zařízených samot. Vždycky zastavili před objektem svého zájmu a předstírali, že jsou stěhováci. Podařilo se jim odcizit spoustu vzácného nábytku, který pak vyváželi za hranice jako obyčejné palivové dříví. Byl to znamenitý obchod.

„Vezmeme tyhle dvě komody,“ rozhodl šéf tlupy, „a tuhle truhlu.“

Ukázal na kus nábytku, v jehož nitru se tetelil strachy Karlík Jícha. Rozhodně se netetelil nadarmo. Od této chvíle ho už totiž nikdo nespatriil.

Experiment v myslivně

Jirkův otec nám opět půjčil svou proslulou myslivnu. Vlastně to myslivna ani nikdy nebyla, ale pro její vzhled a úpravu ji tak každý nazýval. Stála hluboko v lese a vypovídala o majitelově vášni. Byla zde spousta trofejí, parůžků i vycpaných šelem. Na stěně visely lovecké pušky a tesáky. Historické zbraně vypadaly parádně, ale nechyběly ani takové, které mohly k lovu posloužit i nyní.

Pan Radimský se o svůj majetek dost bál, avšak v paneláku by se svými sbírkami nepochodil. Před zloději se chránil bytelnými zámky a pravidelnými pobyty na chatě. Byl zde častěji než v Praze. A když mu to nevycházelo, půjčoval myslivnu Jirkovi, svému synovi. Věděl, že na víkend pojede s celou partou, ale toleroval to. Především v zájmu ochrany svých sbírek.

Tentokrát nás přijelo osm, což byl téměř rekordní počet. Čtyři kluci a čtyři dívky. Chata byla prostorná, a tak jsme se necítili nijak stísněni. Předpokládali jsme, že se budeme dobře bavit, protože s námi přijel veliký mág Ludvík. Studoval architekturu, ale patrně jen proto, že něco studovat musel. Magie se u nás bohužel nevyučuje.

Ludvíkovi jsme se na oko posmívali. Říkali jsme mu černokněžník, mág, kouzelník nebo mistr temných záhad. Přitom jsme ho ovšem obdivovali. Když na nás vybalil, co nás čeká a nemine, tetelili jsme se vzrušením. Byl velice přesvědčivý a nikdy se při svých předpovědích neusmál. Věštil z karet, z ruky i z kávové sedliny. Vždy úspěšně. Až nás zarazelo, jak se jeho předpovědi shodovaly s následující životní realitou. Byl to náš Cagliostro a jeho popularita mezi dívkami stoupala až na neúnosnou míru. Robertovi to očividně vadilo. Když Ludvík začal věštit, projevoval až okatý nezájem a začal si vždy prohlížet sbírky pana Radimského.

Tak tomu bylo i tentokrát. Ludvík avizoval zbrusu nové čáry a pohovořil o magické škole, která vznikla před čtyřmi staletími v Itálii. Všichni kromě Roberta se shlukli kolem stolu, u něhož se měly dít neobvyklé věci. Robert otevřel dveře do vedlejší místnosti a věnoval pozornost puškám,

zdobícím stěny. Jakkoliv nám dával najevo své hluboké pohrdání metafyzikou, bylo nutno přiznat, že ho lovecké zbraně opravdu zajímaly. My jsme jeho úchylku tolerovali a bavili se po svém. Teď jsme byli zvědaví, jak veliký mág pochodí se svými experimenty. Podrobit se jim chtěli pochopitelně všichni, ale nejvíc křičela Věra. Ludvík nebyl proti.

„Trochu ti ublížím,“ oznámil jí, „protože ti vytrhnu vlas. Pokud možno ten nejdelší. A také si na chvíli půjčím tvůj prsten. Ano, ten s červeným kamínkem mi bude vyhovovat.“

„To je všechno?“ zeptala se Věra, „klidně ti půjčím ještě kapesník nebo levou botu.“

Ludvík se ani neusmál. Bral své umění náramně vážně.

„Ještě mi něco napiš na tuhle tabulku,“ vyjmul arch papíru, „vůbec neuvažuj o obsahu a piš, co tě napadne. Třeba nějaké nesmysly.“

Věra se snažila a sepsala cosi mezi povídkou a dopisem. Byla za to pochválena a náš černokněžník za pozornosti ostatních mohl zahájit akci. Upevnil prstýnek na vytržený vlas a ten podržel nad právě vzniklou písemností. Následující okamžiky nás všechny vzrušily. Prstýnek se choval jako sedačka na řetízkovém kolotoči. Pak se rozkmital, že jej bylo těžké sledovat. To nedělalo potíže jedině Ludvíkovi.

„Věra se nám zamilovala,“ sdělil nám, „je to láska na první pohled. Jde o vysokého blondýna s akademickým titulem.“

Dívali jsme se na Věru dost překvapeně, ale ta jen zrudla a přikývla. Ludvík se opět trefil.

„Tento vztah není beznadějný,“ pokračoval čaroděj, „a patrně skončí svatbou. Ano, docela určitě. I když dojde k nějakým různicím. Zdá se, že je vyvolají rodiče.“

„To je docela možné,“ připustila Věra, „protože Imrich je Žid, a to se tátovi nebude líbit. Jeho evangelická duše bude raněna. Ale já se Imricha nevzdám!“

„Máš velikou naději v tomto konfliktu obstát,“ pozoroval nadále tanečnický prsten, „zejména, když se objeví náznaky radostné události.“

„Tím chceš říct, že otěhotním?“ vypískla Věra, „to je tedy pěkné nadělení. S něčím takovým nepočítáme.“

Ale pak se i se svými kamarádkami rozesmála. Vyhličky do budoucnosti se jí v podstatě zamlouvaly.

Proto také nebylo Ludvíkovi dopřáno sebekratší vydechnutí. Všichni žadonili o předpověď, zejména černovlasá Dana. Ta už také psala dílo, nad nímž měl tančit její prstýnek. Naštěstí k hádkám nedošlo. Všichni uznali, že je Dana předběhla regulérně. Její chtivost ale překvapovala. Tvářila se dychtivě a sama si vytrhla celý chomáč vlasů.

„Musíš být klidnější,“ smál se Ludvík, „jinak kvůli věštbě zplešatíš.“

Takové nebezpečí samozřejmě nehrozilo. Danina hustá kštice mohla dodat podstatně více materiálu. Také na její vlas připevnil mág prstýnek, dost podobný kroužku Věřinu. Všichni přihlížející napjatě zírali, co se stane. Jestli se prsten opět tak divoce roztančí nebo se zachová přece jen umírněněji. A zejména pak čekali, co z toho Ludvík vyčte. Danin příběh bude jistě velice zajímavý.

Černokněžník sevřel vlas mezi palcem a ukazovákem a zatvářil se, jako by rozuměl celému vesmíru a zvládl veškeré záhady. Prstýnek klesl nad Daninu písemnost a podle všech předpokladů se měl rozkmitat. Měl, ale nerozkmital se. Zůstal bezmocně viset jako těžké závaží.

„Co se děje?“ žasly dívky a Ludvík se zatvářil starostlivě. Pokusil se vlasu pomoci prsty, ale úspěchu nedosáhl.

„No tohle,“ vyhrkla znepokojeně Dana, „to jsem zvědavá, jak mi tohle vysvětlíš! Doufám, že to neznamená nic hrozného. Cítím se totiž náramně dobře a ten prstýnek by si měl pořádně poskočit!“

Prstýnek však visel na konci vlasu, aniž se pohnul. Přihlížející na to hleděli s obavami.

„To jsem ještě neviděl,“ zašeptal Ludvík, „taková reakce je zcela neobvyklá. Neumím si to vysvětlit. To vypadá, jako bys byla mrtvá.“

V té chvíli třeskl výstřel. Dana vykřikla, zavravorala a vzápětí klesla k zemi. Uprostřed čela měla díрку po náboji.

„Proboha!“ ozvalo se, „ta kulovnice byla nabitá?“

Ve vyděšeném Robertově hlase nechyběla špetka naděje, že se nic vážného nestalo. Ale ta se rozptýlila ve chvíli, kdy vstoupil mezi nás a spatřil mrtvou kamarádku. Okamžitě omdlel, ale napravit už nic nemohl. Byl hlavním viníkem tragédie, stejně jako pan Radimský, který nešťastnou kulku zapomněl v hlavni. Ale my jsme ze všeho nejvíc museli myslet na nehybný prstýnek, visící nad Daniným písmem.

Smrt výrobce rachejtlí

Štěpán Mikula byl to, čemu se lidově říká šutrák. Člověk neotesaný, asociální a nespolečenský. Rád pil a občas se v hospodě i popral. Bydlel v malém podkrovním bytě, který měl do salónu hodně daleko. Pokud v něm někdy někdo uklízel, bylo to hodně dávno a pamětníka by ses nedohledal. Mikulovi to rozhodně nevadilo. Sám se tu bez problémů vyznal a to bylo hlavní.

Mikula se živil všelijak. Někdy žebral, nebo lépe řečeno drsně loudil, sbíral zálohované lahve, trochu kradl, ale především vyráběl ve svém bytě výbušniny. Žádný semtex nebo plastické pumy, neboť nemínil zničit lidstvo. Z jeho manufaktury vycházely dýmovnice, dělobuchy a především hlučné silvestrovské rachejtle. V jejich výrobě byl nepřekonatelným expertem a těšil se té nejlepší pověsti.

„Mikulo,“ říkali mu policisté, „vy se jednoho dne dopustíte závažného trestného činu a my vaši činnost budeme posuzovat jako nedovolené ozbrojování. Je jen otázkou času, kdy způsobíte vážné neštěstí. Občanu Hrnečkovi již vaše rachejtle utrhla ucho!“

„Občan Hrneček byl namol,“ bránil se Štěpán, „a strkal hubu tam, kam neměl. Já nevyrábím protitankové šrapnely, ale petardy pro všeobecné obveselení. Jsou to neškodná dětská šidítka, samozřejmě nejvyšší kvality. V takové Itálii bych si s tím otevřel prosperující obchod a stal bych se milionářem. Tam si na ohňostroje a podobné legrácky potrpí, ale tady mi všichni šlapou na paty.“ Zkrátka, nedohodli se. Mikulu to samozřejmě nezlomilo. Výrobu rachejtlí neomezil, ale pokud měl dost nakradeného materiálu, dodával zboží vlajkonošům na fotbalová hřiště, výtržníkům všeho druhu i milovníkům hlučných efektů. Když se blížil konec roku, byl zájem o jeho umělecká díla zcela mimořádný.

„Štěpáne,“ říkali mu, „musíš se letos vytáhnout. Poslední Silvestr vypadal spíš jako Dušičky. To není žádný odvaz! Když se město neotřásá

v základech, člověk nemá z příchodu Nového roku žádný požitek! Snaž se, chlapče, je to jenom na tobě!“

Mikula se snažil. Jednak byl přece jen trochu ctižádnostivý a chtěl se společensky prosadit, ale především věděl, že bude mít nejméně do března za co pít. I když si starosti příliš nepřipouštěl, vědomí náhlé solventnosti mu dělalo dobře. Před Silvestrem prodal všechno zboží a prodal by ho ještě víc, kdyby byl pilnější a pracovitější. Jenže nebyl.

Přece jen mu bylo líp v hospodě U Krvavého kolena. Tento podivný název je záhodno vysvětlit. Praha, jak známo, má bohatou historii a takřka v každém zákoutí někdo, nebo něco straší. V Ungeltě Turek, držící za cop useknutou dívčí hlavu, v Dlouhé ulici pobíhá Šílený bradýř a na Moráni se producírují mniši, proměnění v černé psy. Strašidel jsou desítky a možná dokonce stovky. O většině z nich se ví, proč upadla v prokletí a za jakých okolností kletba pomine. Pouze o Krvavém kolenu, které se zjevovalo v Židovských pecích, nevíme téměř nic. Jen to, že se ho místní děti strašně bály a při pouhé zmínce o něm dostávaly hysterické záchvaty.

Jedním z pamětníků byl hostinský Bouda a na památku svých dětských zážitků přejmenoval i hospodu, kterou koupil v dražbě. Neudělal z ní luxusní lokál pro cizince, ale staropražskou putyku, působící čest svému poněkud výstřednímu jménu.

U Krvavého kolena se scházeli typičtí pivaři, kterým se nesbíhaly sliny nad čínskou kuchyní. Spokojili se se syrečky, utopenci, nebo zavináči. Za vrchol luxusu byla považována tlačěnka s cibulí. Štěpán Mikula tuto hospodu miloval, přestože mu tu několikrát natloukli a hostinský Bouda ho už dvakrát vyhodil na ulici. Neměl rád, když někdo pil na dluh a ještě přitom rozbíjel nábytek. Ale dnes nic takového nehrozilo. Mikula byl v dobrém rozmaru a o peníze neměl nouzi. Blížil se opět Nový rok a lidé projevovali o jeho zboží velký zájem. Co by to bylo za Silvestra, kdyby se nepodobal atomové válce?

Štěpán měl pověst stoprocentního odborníka. Jeho rachejtle byly prvotřídní, Ale na rozdíl od různých amatérských výtvorů nezpůsobovaly škodu. Osvětlili okolí, dělaly randál, a tím splnily veškeré požadavky zákazníků.

„Já za své výrobky ručím,“ chlubil se Štěpán, „protože nejsem žádnéj packal. Kdybych neměl rád pivo, mohl jsem dnes dělat kapitána

chemického průmyslu. Chodil bych po recepcích a neměl bych tušení, kde je Krvavý koleno!“

Někdo mu věřil, někdo ne. Ale jistý Zahradka, který chodil s Mikulou do měšťanky, dosvědčil, že výrobce rachejtlí míval vždycky z chemie jedničku.

Nyní Mikulova vážnost vzrůstala den ze dne a on si připadal jako král vagabundů. Nekřčil se v koutku a nepil na dluh. Byl hlučný, pokřikoval přes celou hospodu a falešným hlasem prozpěvoval různé odrhovačky. Bylo mu náramně dobře.

Poručil rundu pro celý stůl a prohlásil, že letos po jeho petardách vyletí půl města do povětří. Ale než to udělá, tak se pořádně namaže, aby měl inspiraci. Protože dělat rachejtle není jako nalejvat limonádu.

Stoupl si do čela stolu, zvedl nad hlavu ruce, jako to viděl u Moravských Slováků a zavyl táhlou sentimentální píseň. Nikdo mu v tom nebránil, hospoda byla jeho.

Jenomže ruce mu najednou poklesly. Sentimentální píseň nedospěla ani na konec první sloky. Mikula zalapal po dechu, chytil se za hrudník a svalil se na podlahu.

„Ježíšmarjá!“ vykřikl kdosi. „Bouchala trefil šlak! Boudo, zavolej rychle pohotovost!“

Rada to byla dobrá, ale už nepomohla. Doktor, který se dostavil v rekordním čase, už jenom konstatoval, že Štěpán Mikula došel na konec své životní dráhy.

„Je to škoda,“ řekli si kumpáni. „Mohl tu vydržet aspoň do Silvestra! Kdo nám teď vyrobí rachejtle?“

Zato policajti si oddechli. Mikula jim vždycky koncem roku připravil spoustu krušných chvil a teď ho měli z krku. Ale jedno museli udělat. Mikula bydlel sám v podkrovním bytě, a tak bylo třeba ho úředně zabezpečit. Některý z jeho povedených kamarádů by mohl využít situace a protiprávně se tam nastěhovat. Tomu je třeba zabránit, protože v hospodaření s byty musí panovat pořádek.

Ovšem policajti míní – cikáni mění. Svět je k nim nespravedlivý, a tak si musí pomáhat, jak umějí. Právě přibylo do města několik nových cikánských rodin ze Slovenska a o tom, že by na ně někdo čekal s dekretem na byty, nemohlo být ani řeči. Gádžové nemají srdce a myslí jenom

na sebe. Proto není možné brát v potaz jejich zákony, které ve všem všudy upřednostňují bílé.

Ján, Laco, Štefan a Vlado měli své zkušenosti. Věděli, že jedinou možností, jak získat byt, je nabourání nějakého volného prostoru. V tom byli odborníky. Vyhlédli si uzavřený, zapečetěný byt, vyrazili dveře a promptně tam nastěhovali dvě nebo tři cikánské rodiny. Bylo to protiprávní, ale účinné. Policajti se zlobili, sousedé protestovali, ale nikdo se neodhodlal vystěhovat cikány zpátky na ulici.

Takže bylo všechno jasné. Čtyři odvážní a odhodlaní muži tmavé pleti vyrazili k akci. Měli sekery, jeden krumpáč a samozřejmě vytrénované dolní končetiny. A také zkušenost, neboť tuto práci nedělali poprvé.

Do podkroví šli velice obezřetně. Téměř se plížili. I to vyplývalo z jejich zkušenosti. Ve dvou případech se nájemníci zorganizovali dříve, než cikáni dokončili nabourání bytu a spolu s policií učinili celé akci přítrž. Proto Romové potlačili dočasně svůj temperament a snažili se nevzbudit nežádoucí pozornost.

Ale když došli k bývalému Mikulovu bytu, jejich chování se rázem změnilo. Vrhli se proti dveřím všemi prostředky a během krátké chvíle byli uvnitř. Radostně si zavýskli, protože vítězství bylo jejich. Zmocnili se majetku, který zpět nevydají za žádnou cenu.

Byt se jim líbil. Letitý Mikulův nepořádek, ba přímo binec, jim vyhovoval. Z jejich hlediska tu bylo báječně uklizeno. Štosy pytlů a hromady krabic různých velikostí lahodily jejich zraku. Jejich estetické cítění se nebouřilo. Usoudili, že je to ideální životní prostředí nejméně pro dvě rodiny. Ještě dnes tu ubytují nové nájemníky. Ale bylo tu dosti zima. Střechou to profukovalo a v bytě se nedalo topit ústředním topením. Radiátor byl odpojený a v rohu místnosti stála kamna na uhlí. Jenomže bez rour. Tak, jak je sem Štěpán před několika dny přinesl. Prozatím nebylo možné je použít.

Ale cikánům se nepřijemný chlad nezamlouval. Jejich indický původ se hlásil o nápravu. Teplomilnost jim byla vrozena, ale v bytě stále víc přituhovalo.

Naštěstí cikán si ví rady za všech okolností. Oheň rozdělaný ve stepi nejen příjemně hřál, ale rozněcoval řadu romantických představ. Tady kolem dokola byla spousta věcí, o jejichž hořlavosti nemuseli mít obav.

Dobyli vítězství a teď to oslaví pěkným táborákem. Plameny musí vyšlehnout až ke stropu! Kolem ohně bude příjemné teplíčko!

Těžko říci, kdo vhodil na hromadu první zápalku. Druhá už nebyla třeba. Ozval se obrovský výbuch a stovky rachejtlí přichystaly náhodným divákům ten nejnádhernější ohňostroj, jaký lidé v okolí pamatovali. A to, prosím, devatenáctého prosince!

Při vyprávění se pak asi hodně přehánělo. V hostinci U Krvavého kolena se hovořilo o výbuchu století. Sám šenkýř Bouda, který to viděl na vlastní oči, na požádání vyprávěl: „Napřed vylítla střecha, a pak nad barákem poletovali cikáni, kteří hořeli jako fagule. Napočítal jsem jich devatenáct, ale noviny to zredukovaly na čtyři. Podvod! Přece dovedu počítat! Ti hořící cikáni mi připomínali anděly při posledním soudu. Až na to, že andělé neječí, ale modlí se. Já jsem se pro jistotu taky pokřížoval, protože člověk nikdy neví. Byl to zkrátka masakr, jaký už nejspíš do nejděší smrti nevidím. Taky ke mně už víc nebude chodit takovej génius, jako byl Štěpán Mikula! Ten to mohl v životě dotáhnout hodně daleko, ale nebyl to kariérista. Před slávou a bohatstvím dal přednost mý zaplivaný putyce! Taková lidi už se neroděj!“

Měl pravdu. Až na to, že ty opálené mrtvolky byly opravdu jen čtyři.

Dopis

Kalenda měl pocit, že se mu život nepovedl. Pokojem, který byl vkusně a přepychově zařízený, se vlnila smyslná, atraktivní žena, ale nešlo o Janu. Ta dala přednost Romanu Bláhovi, docela obyčejnému technologovi, a bydlela s ním v nízkém, neomítnutém domku na kraji města.

„Na co myslíš, miláčku?“ zavrňela svůdně Dája Kalendová. „Proč jsi pořád takový mrzoutek?“

Co na to odpovědět?

Kalenda měl vše, na co si vzpomněl. Všichni ho považovali za schopného, úspěšného muže. Skutečně se dovedl otáčet a nemohl si stěžovat, že by se štěstí k němu obracelo zády. Přesto byl zklamán a rozhněván na nelítostný osud. Nedokázal se smířit s tím, že Jana, kterou kdysi poznal jako Selanovou, ne zvolila v rozhodujícím životním okamžiku příjmení Kalendová, ale Bláhová.

Kalendova ješitnost byla krutě poraněna. Zdálo se mu, že mu krásná Jana plivla do tváře a ten nýmand Bláha se při tom znamenitě bavil. Člověk, který mu nesahá ani po kotníky.

Kdyby se ti dva alespoň odstěhovali z města a sešli Kalendovi z očí. Proč se její přítomnosti nemůže vyhnout? Vždycky, když Kalenda Janu nebo jejího muže potkal, stěžl utajoval svůj odpor a nenávisť. Ani po několika letech se nedovedl smířit s tím, že bytost, na kterou skládal dlouhé milostné básně, sdílí lože s někým jiným a je zřejmě docela spokojena. Stále to pro něho bylo neuvěřitelné, šokující a svrchovaně urážlivé. Nenávisť se zvyšovala a Kalenda začal přemýšlet o pomstě. Cítil potřebu šťastné manželství Bláhových totálně zničit!

„Proč jsi tak zamračený, mouřečku?“ vrněla Dája Kalendová. „Snad tě něco nebolí?“

Kalenda ji chlácholivě popleskal po zadečku, kterým se před ním svůdně kroutila, ale myslel stále na totéž. Jak přimět Janu k slzám a výkřikům

zoufalství? Ne, nemůže se touhy po pomstě vzdát! Byl tou myšlenkou zcela posedlý a musel ji nějakým způsobem uskutečnit.

Dája se o něho naléhavě otřela a on věděl, že se s ním chce milovat. Nebyl zásadně proti. Jeho žena patřila k perfektním milenkám, které dovedou muže vzrušit a vysílit. Kalenda se jí nechával svést, ale stále při tom myslel na Janu. Dovedl si v té chvíli vsugerovat, že v jeho posteli slastně vzdychá a sténá jeho životní láska.

Když bylo po všem, míval obvykle kocovinu. Jeho zášť vůči Janě a jejímu muži rostla. Dusil se zlobou a přemýšlel, jak těm dvěma uškodit.

Věděl, že to jednoho dne udělá. Nesmí se ukvapit a spokojit s gestem, které jeho protivníky nezasáhne veškerou silou. Musí počkat na nápad, jímž roztní rozbušku.

Měl za tu dobu rozmyšleno několik variant, ale ani jedna ho plně neuspokojovala. Úder je třeba vést razantně a jednou provždy. Je nezbytné spláchnout ze světa jako povodeň šťastné manželství Bláhových. Nečekaně a bez smilování.

Potom ten nápad dostal a okamžitě se mu zalíbil. Určitě tím dosáhne svého a bude ho to stát pouhých tisíc korun! Jeden jediný modrý papírek za spoustu zadostiučinění. Není možné, aby to nevyšlo! Kalenda se zlobně usmíval. To, po čem dlouhé měsíce prahnul, se konečně uskuteční. Čihající šelma se vrhne na nic netušící oběť a prokousne jí hrdlo.

Nebylo nic, co by Kalendovi mohlo zabránit v provedení odporného a ničemného zločinu.

„Miláčku,“ začal psát na růžový dopisní papír. „Šílím touhou po Tobě! Musíš ke mně co nejdřív přijít! Abych si Tě více naklonil, posílám malou zálohu. Druhý papírek osobně vložím na Tvá nádherná pevná ňadra a třetí vsunu mezi rozkošná, smyslná stehýnka. Čekám, andílku, přijď brzy! Jsem jen Tvůj!“

To bylo všechno a autor byl náramně spokojen. O anonymním dopise, který by se dostal do rukou Bláhovi, uvažoval dost často. Jenom nevěděl, jak dosáhnout toho, aby Janin manžel obsahu uvěřil. Nyní o tom nelze pochybovat. Anonymové jsou lidé podlí a nízcí, ale tisícikoruny kolem sebe nerozhazují. Bankovka znásobí věrohodnost textu skutečně nejméně tisíckrát.

Dalších několik hodin strávil pisatel v nádherném opojení. Představoval si katastrofu, která nastane, až jeho bomba bude explodovat. Rodina Bláhových se rázem ocitne v troskách. Ze spořádaného manželství zbydou pouhopouhé ruiny. Bláha Janu patrně okamžitě zmlátí a okamžitě zažádá o rozvod. Nešťastná a zoufalá Jana opustí domov. S krvácející tváří bude vykřikovat, že se provdala za divoké zuřivé zvíře. Kalenda byl skálopevně přesvědčen, že u Bláhových nezůstane kámen na kameni.

Jenomže všechno dopadlo úplně jinak.

Přibližně po čtyřiaadvaceti hodinách byl Janě Bláhové doručen doporučený dopis. Tehdy měl podle Kalendových představ manžel zavětrít a o obsah zásilky se zajímat.

Ani ho to nenapadlo.

Roman Bláha poklidně seděl v pohodlném křesle a pokařoval. Na ženu, otvírající dopis, hleděl vlídně a bez náznaku zvědavosti. Žárlivost jím rozhodně necloumala. Jana vytáhla z obálky list, v němž se zamodrala tisícikoruna. Vůbec se nepokusila ji před manželem ukrýt.

Bláha překvapeně vzhlédl, ale nepřestal se spokojeně usmívat.

„Něco ti přečtu!“ řekla Jana téměř pyšně a zadeklamovala s citem obsah dopisu. „Není to báječné?“

„Vynikající!“ souhlasil manžel. „A kdo je ten toužící milenec? Lacina? Nebo Rambousek?“

„Spíše bych to tipovala na Borovičku,“ hádala Jana, „ale taky by to mohl být Melichar!“

„No, však se to dozvíš,“ uzavřel debatu Bláha. „A ty papírky, doufám neutratíš za nějaké nesmysly! A ještě něco zlatíčko: zdá se mi, že je načase, abys zvýšila taxu.“

Sladký zvuk zvonů

Člověk se často po celý dlouhý život pořádně nezná. Rogoz docela určitě narážel na velice silnou bariéru. Vůbec si neuvědomoval, přinejmenším do svých pětasedmdesáti let, co podstatně a výrazně ovlivňuje jeho život. Přitom to bylo jasné jako den. Bylo s podivem, že mu to tak dlouho unikalo.

Musíme se však na chvíli odpoutat od současnosti a zapátrat v Rogozově dětství, kde to všechno začalo.

Rogoz se narodil počátkem století ve vysoké kostelní věži. Přesněji řečeno ve věžním bytě, obývaném kostelníkem Tadeášem Rogozem a jeho spořádanou bigotní rodinou. Když dítě opouštělo matčino lůno, zněly slavnostní zvony a hlaholily tak jásavě, že i neznabozi upadali do zbožné euforie. Tento zvuk poznamenal a ovlivnil celý Rogozův život.

Už od útlého dětství mu hlaholení zvonů dělalo náramně dobře. Probouzelo v něm slavnostní, ušlechtilé pocity a dodávalo mu ničím neodůvodnitelné sebevědomí. Cítil se silný, zdatný a mimořádně akceschopný. Nevěděl o žádné překážce, která by mohla jeho rozhled zastavit.

I když se s rodiči odstěhoval z romantické věže do šedivého přízemního domovníckého domku naproti kostelu, prakticky nic se nezměnilo. Vzrušující atmosféra hravě překonala nepatrnou vzdálenost. I v novém bytě zvonění zvonů Rogoze pravidelně uspokojovalo, posilovalo a rozradostňovalo.

Tento stav trval velice dlouho. Během svého těžkého a složitého života se Rogoz celkem pětkrát stěhoval, ale nikdy se nedostal z dosahu svých oblíbenců, a jak se ukázalo i ochránců. I na vojnu totiž narukoval do starobylých kasáren v těsné blízkosti kostela, takže si líbezného a posilujícího zvonění užil více než dost.

To si ovšem Rogoz uvědomoval až mnohem později a k úplnému poznání potřeboval přes půl století. Do té doby považoval nezvyklý doping za cosi zcela normálního, co patří k životu jako vzduch nebo voda.

Ale život šel zvolna k svému konci, a když Rogoz ovdověl, všechno se změnilo k horšímu. Pochoval svou drahou manželku Žofii a zjistil, že se sám o sebe neumí postarat. Po měsících tápání a rozpačitých pokusů o normální život všechno vzdal a ocitl se v domově důchodců v Topinkách. Je to malá vesnička uprostřed smrkových lesů a stařečkové tu mohou vychutnávat naprostý, ba až neuvěřitelný klid. Nic neútočí na jejich věkem opotřebovaný nervový systém. Jsou ubytováni v bývalé zemanské tvrzi a dle libosti se mohou procházet ve veliké rozlehlé zahradě. Někteří pilní kmeti se dokonce dobrovolně starají o to, aby nezpustla a nezarostla býlím.

V samotných Topinkách je jen několik chalup, většinou o víkendech obývaných rekreanty z Prahy. Ani ti však nenarušují ospalý klid, ve vesnici už dlouhá léta obvyklý. V malém půvabném kostelíku se zarostlým hřbitovem se nesloužila mše už nejméně celá desetiletí. Kdosi pocho-pitelně vytloukl okna, vyvrátil dveře a vykradl, co se dalo. Farář, který občas do Topinek dojížděl z Doupova, byl zbaven státního souhlasu a odstěhoval se k sestře na Moravu. Nikdo ho již nenahradil.

Všude vládlo až neuvěřitelné ticho. Důchodci, kteří sem přišli dožít závěr života, si většinou libovali. Vesměs pocházeli z hlučných průmyslových center a Topinky na ně působily jako skutečná oáza zdraví. Někteří je dokonce srovnávali s vyhlášenými letovisky a proslulými lázněmi.

Pochopitelně přeháněli, ale něco na tom přece jen bylo. Klid v Topinkách působil mnohdy až depresivně, ne-li hrůzostrašně. Bylo to ticho odlidštěné a zbavené všech přirozených a obvyklých zvuků.

Rogoz se rozhodl pro pobyt v domově důchodců po zralé úvaze a dobrovolně. Po manželčině skonu na něho doma všechno padalo a při veškeré snaze si nedovedl zvyknout. Se zlou se potázal každý, kdo se ho chtěl v dobrém úmyslu pokusit rozptýlit. Návštěvy dětí ho spíše znervózňovaly. Posléze si je úplně zakázal, ale nedařilo se mu o mnoho líp. Často dokonce uvažoval o dobrovolném odchodu ze světa, který pro něj ztratil veškerý půvab. Chybělo jen málo a nastal definitivní konec.

Když ale bylo nejhůř, pomohly zvony. Rozezněly se v pravou chvíli. Jejich hlaholení spolehlivě zaplašilo hříšné myšlenky a vlilo mu do těla novou sílu. Bylo to jako by vstoupil do lázně s živou vodou. Rogoz se zcela nečekaně vzchopil a pokusil se znovu žít normálním životem.

Dlouho to obvykle netrvalo, protože zvony příliš často nezvonily. Jen o velkých svátcích.

Když Rogoz onemocněl, chodila k němu pečovatelka Lumíková. Nebyla to žádná krasavice. Měla řídké vlasy, odulé rty a ježibabí nos. Přesto nebyl důvod ji nenávidět. Ale Rogoz byl vůči ní zaujatý. Páchla mu, hnusila se mu a štítíl se jí. Jídlo, které mu přinášela, vyhazoval oknem holubům, kteří na rozdíl od něho byli absolutně bez zábran. Avšak Rogoz neměl na vybranou. Domov mu neskýtal bezpečí ani přijatelné perspektivy. Představa, že by ho ve vážné nemoci ošetřovala Lumíková, ho doháněla k zoufalství. Jedině zvony ho občas postavily na nohy. A tak se rozhodl. Vymohl si přestěhování do domova důchodců. Viděl v tom určitou jistotu a věřil, že si polepší. Bude o něho postaráno, nové prostředí mu nebude připomínat minulost, a hlavně už nikdy neuvidí pečovatelku Lumíkovou!

Jeho život se opravdu radikálně změnil. Zpočátku se zdálo, že rozhodně k lepšímu. Byl v Topinkách celkem spokojen. Ani mu příliš nevadilo, že sdílí ložnici s pěti dalšími muži, i když někteří z nich dost vydatně chrápali. Zato s nimi mohl celý den tlachat o všem možném a znovu se vracet k životním okamžikům, které nenávratně zmizely a staly se minulostí, o kterou žádný historik nejevil zájem.

Brzy však Rogoz začal pozorovat, že cosi není v pořádku. Jako kdyby ho chtěly schvátit všechny choroby světa. Slábnul, malátněl, usínal v chůzi a v jednom kuse zíval. Jeho nijak oslňující kondice se stále horšila. Ačkoliv dost jedl a pohyboval se na zdravém vzduchu, šlo to s ním od desíti k pěti. Byl slabý jako moucha a sotva se držel na nohou. Někdy vrávorál jako opilý, jindy se opíral o stromy, nebo si dokonce sedal a těžce oddychoval. Nic ho nebolelo, ale každé slovo nebo pouhé gesto mu působilo nezměrné potíže. Začal se smířovat s tím, že jeho pozemská cesta pomalu končí. Dokonce se s tou myšlenkou trochu mazlil. Představoval si, že jednoho dne usne, upadne do hlubokého spánku a utone v něm jako v jezeře. Zdálo se to velice pravděpodobné, protože ani doktor Zíval, který jezdil do Topinek na pravidelné prohlídky obyvatel domova důchodců, nekonstatoval nic výjimečného. Podle názoru zkušeného odborníka na tom byl Rogoz velice dobře. Bylo mu pětasedmdesát a všechny reakce odpovídaly člověku podstatně mladšímu.

Ale lékařské dobrozdání a syrová skutečnost jsou dvě nesouměřitelné věci. Údajně zdravý Rogoz stále častěji posedával, ploužil se a vůbec nic ho nebavilo. Odmítal číst noviny, nedíval se na televizi a přestal klábosit se svými spolunocležníky. Kdekomu začínalo být jasné, že zkrroušený, apatický stařec má na kahánku.

Z čista jasna však nastala změna. V sousedním pokoji zemřel čtyřiaosmdesátiletý lékárník Verner. Rogoz si toho téměř nevšiml a bylo mu to vlastně jedno. Než si však příbuzní odvezli Verneru do rodného města, došlo k obvyklému rozloučení. Syn správce domova důchodců vystoupil do věže opuštěného kostelíka a rozezvučel zde dlouho zahálejší zvon. Ospalou vesničkou se neslo naříkavé klinkání umíráčku.

V té chvíli Rogoz ožil, jako by ho někdo pokropil živou vodou. Hluboce a lačně se nadechl. Oči se mu rozzářily a dlouhodobá únava byla náhle tatam. Rozplynula se jako ranní mlha a zůstaly jen příjemné pocity. Zvon ho zburcoval k životu.

Rogoz měl náhle zase spoustu zájmů. Chtělo se mu žít a něčím užitečným se zabývat. Vrhł se do knihovny a vypůjčil si tlustý historický román. Lačně se vrhl na jeho obsah, který mu, jak zjišťoval, nebyl neznámý. Přesto četl jako u vytržení, a dokonce měl chuť se o přečteném bavit s ostatními. Také televizní obrazovka se pro něho stala mnohem přitažlivější. Díval se až do poslední chvíle a vůbec se mu nechtělo zaujmout horizontální polohu.

Tento stav trval přibližně deset dní. Potom začala euforie opadávat, temperament se vytrácel a nezadržitelně se vracela stará malátnost. Marně se snažil tomu silou vůle zabránit. Rogozova nepřirozená čipernost vzala za své a únava se den za dnem stupňovala, až opět vyústila v naprostou apatii. Konec se zdál být neodvratný, jenže pak došlo v domově k dalšímu úmrtí. Tentokrát zesnul sedmdesátiletý holič Maršálek. I k jeho počtu rozezvučel správčův syn kostelní zvon a situace se do písmene opakovala. Rogoz se opět zázračně uzdravil a omládl o několik desetiletí.

Teprve v této chvíli si plně uvědomil prapodivnou situaci, ve které se nachází. Pochopil, co pro něho znamená zvuk kostelních zvonů. Ale nebylo o čem polemizovat. Stačilo několikaminutové klinkání vesnického umíráčku, a vše se rázem změnilo. Rogoz se cítil jako znovuzrozený. Ani transfuze krve nemohla působit tak životodárně.

Rogoze to téměř šokovalo. Zdálo se mu to absurdní a bránil se tomu uvěřit. Bylo to, jako by ho opustil zdravý rozum. Začal se bedlivě pozorovat a zjistil, že šílená teorie nelže. Další události to plně potvrdily. Beznadějné pomalé umírání se každou novou smrtí a vyzváněním umíráčku proměnilo v zázračné uzdravení. Rogoz jako by od někoho darem obdržel nový fungující organismus. Zase byl plný aktivity a chuti do života. Teď už se o tom nedalo pochybovat. Zároveň to však bylo Rogozovo tajemství, o kterém nebylo radno se někomu zmiňovat. Kdyby se dopustil jakékoliv neopatrnosti, určitě by po zbytek pobytu v domově nesl pečeť šíleného starce.

Naštěstí tlachavost nepatřila k Rogozovým stěžejním vlastnostem. Hlavně že věděl, na čem je, a znal svůj lék. K tomu, aby žil, potřeboval naléhavě alespoň občasné zvonění zvonů.

Ale jak toho dosáhnout? Jestliže o tom nemohl nikomu vykládat, snažil se zapůsobit na ústavního zvoníka, správceva syna. Chtěl ho přimět k rozeznění umíráčku bez předchozí tragické události. Avšak neuspěl.

„Pane Rogoz, to není žádná zábava,“ poučil ho mladík, „ale vážná věc. Důstojná a sváteční. Zvonění umíráčku není estráda pro nudící se dědky! To by nás brzy pranýřovali v novinách nebo by nám zakázali používat zvonu vůbec! Když chcete mít nějaké povyražení, hrajte Člověče, nezlob se, nebo poslouchajte rozhlas po drátě!“

Nemělo smysl mu cokoliv vysvětlovat.

Rogoz byl zklamán, ale nevzdával se. Nemohl ignorovat oázu s životodárnou vodou, která mohla uhasit jeho stále sílící žízeň po životě. Přemohl zmáhající ho slabost a vyrazil na procházku. Šoural se, co noha nohu mine a cílevědomě mířil ke kostelu. Napadlo ho totiž, že by nepřízeň osudu mohl překonat tím, že by si zazvonil sám. Třeba by dokázal vydrápat se až nahoru do věže, zatáhnout za provaz a alespoň párkrát si cinknout. Proč ne? Nebyl žádný začátečník. V mládí vyzváněl pravidelně a možná mu ještě zbyl kousek kostelnického fortelu! V každém případě to stojí za pokus. Není třeba se snažit o nějaký mimořádný a fyzicky náročný výkon. Spokojí se s málem. Stačí, když zvon slabě a diskrétně zaklinká jen pro starcovy uši!

Ale jak se ukázalo, šlo jenom o bláhovou a neuskutečnitelnou představu. Rogoz měl co dělat, aby se s vypětím sil dovlékl na starý zarostlý

hřbitov. Mátožil se mezi zčernalými a povalenými náhrobními kameny s vybledlými, nebo dokonce nečitelnými nápisy, odháněl dotírající hmyz a těžce oddechoval. Klesl na jeden ze skácených pomníčků a toužebně hleděl vzhůru na kostelní věž, která mu odtud připomínala nedostupnou rozhlednu. Teď už bezpečně věděl, že se do té výše nikdy nevyhrabe. Ani se o to nepokusil. Otevřít, či dokonce rozrazit těžké dubové dveře a vstoupit do svatostánku, by bylo složité i pro mladého a silného chasníka. Rogoz jen vyjeveně a bezmocně hleděl na možný, leč nedosažitelný zdroj své záchrany. Alespoň ve svých představách se o to pokusil. Stoupal vzhůru po rozvrzaných dřevěných schodech, přidržoval se oprýskaných zdí a těkal do tmy, kde tušil provazy libozvučného zvonu. Brzy mu však nezbylo nic jiného než se vrátit do ponuré skutečnosti.

Rogoz už nemohl vůbec nic. Naděje se rozplynuly a zůstala jen bezbřehá únava. Smrt se ho dotýkala a připravovala se ho pozřít. Se zázrakem nebylo možno počítat, a také se neuskutečnil. Zvony se nerozhlaholily. Kolem panovalo jen ponuré hřbitovní ticho. Rogozovi se zavíraly oči, až posléze usnul. Zdálo se, že definitivně.

Ale potom se přece jenom něco stalo. Asi po hodině se na hřbitově objevil starý venkovan, který přinesl na hrob kytičku. Když spatřil starce ležícího mezi suchými věnci, dost se vyděsil. Domníval se, že se střetl s mrtvolou. Zjevně si oddech, když zjistil, že Rogoz ještě žije. Vzbudil ho, pomohl mu vstát, a dokonce ho odvedl až do domova důchodců, kde po něm už začala shánka. Správce se na toulavého chovance zlobil, ale ten vůbec nereagoval. Byl zatrpklý, sveřepý a zarputile mlčenlivý. Už proto, že každé vyřknuté slovo ho smrtelně vyčerpávalo.

Rogoz myslel pouze na jediné: na zvuk zvonů. Toužil po něm jako kojenec po matčině prsu. Věděl, že jediné cinknutí by vyřešilo jeho problém na několik dnů, ne-li týdnů. Ale jak toho dosáhnout? Jak rozezvučet zvon, který je pro něho drahocennější než vzácný zahraniční lék?

Takhle kdyby v domově někdo zemřel – to by bylo něco jiného! Situace by se rázem změnila. Správcův syn by jistě nemeškal a odešel by splnit svou povinnost. Rozezvučel by umíráček a jeho hlas by na Rogoze léčivě zapůsobil. Umírající kmet by rázem ožil a znovu by se cítil jako mladík! To už má přece vyzkoušené! Ale realita je zcela jiná. Na umření tady nikdo nepomýšlí a k smutné události může dojít třeba až za několik

dlouhých měsíců. To přece Rogoz nemůže přežít! Jeho zesláblé tělo a vyprahlá zdecimovaná duše potřebují naléhavě doping. Jestliže ho nedostanou, zazvoní umíráček na jeho vlastním pohřbu, a určitě nešťastníka neprobudí.

Hlaholíci a hádající se dědci se trousili do jídelny a žvatlali o nedůležitých věcech. Rogoz se k nim nepřipojil. Na oběd neměl ani pomyslení. Knedlíky, omáčka, ba ani maso ho nezajímaly. Chuť k jídlu se nedostavovala. Místo do jídelny zamířil Rogoz do ložnice. Čekal, že zde bude sám, ale mylil se. Na posteli ležel děda Kalášek a hlasitě chrápal. Bylo mu už téměř devadesát let, ale na nespavost si rozhodně stěžovat nemohl. Málokomu se podařilo zastihnout ho v bdělém stavu. Dokázal prospat třeba dvacet hodin denně.

Rogoz se posadil na svou postel a s odporem hleděl na chrápajícího druhu. Takové odporné zvuky! Rogoz si připadal jako na pile. Takhle kdyby se rozezněly zvony, to by bylo něco jiného!

A právě tehdy to Rogoze napadlo. Myšlenka, která mu bleskla hlavou, byla zcela šílená, ale vzápětí ho plně opanovala. Proč by se vlastně zvony neměly rozeznít? Stačilo by k tomu přece tak málo! Kdyby děda Kalášek zemřel, byl by tu důvod k rozhoupání umíráčku! A proč by vlastně nevypustil duši zrovna teď? Staroch má svá léta a nad jeho smrtí by nikdo příliš nemeditoval. Každý by jeho odchod považoval za zcela přirozený. Rogoz pochopil, že se mu naskýtá šance, kterou nesmí propást. Je třeba volit. Buď se rozloučí se světem starý Kalášek, nebo on sám!

Rogoz vzrušením ani nedýchal. Pohrával si s děsivou myšlenkou jako s dětským balonkem. Nebylo by to přece nic, co by hravě nedokázal! Kdyby nyní přitiskl na Kaláškovu vrásčitou tvář podušku a vynaložil zbytek sil...

Bylo to strašné, ale nemohl se té myšlenky zbavit. Jevila se mu jako jediné řešení a nedokázal ji od sebe odehnat. Vlastně už ani nechtěl.

Na čele mu vyrazily krůpěje studeného potu. Odhodlával se k činu, kterým mohl prodloužit svůj vlastní život. Nesměl již váhat, protože za chvíli se dědové začnou vracet z oběda. A Rogoz musí slyšet zvony! Musí! Za každou cenu! Jedině umíráček zaplaší jeho vlastní skon.

A tak se Rogoz odhodlal k zoufalému činu. Vzal z postele polštář a vrhl se na svého spícího druhu. Jak se dalo očekávat, nesetkal se s odporem.

Od té chvíle si Rogoz na svůj zdravotní stav a fyzickou kondici nemůže stěžovat. Vypadá skvěle a nad očekávání mladě. Zato umíráček v kostelní věži lze poslední dobou slyšet častěji než kdykoliv předtím.

Zjevení u Botiče

Všichni víme, že se mezi nebem a zemí dějí věci, na něž náš rozum nestačí a kterých se tu a tam pouhou náhodou sotva dotkneme. Málokdo těm náhodám sám od sebe napomáhá. S lidmi, kteří z vlastní vůle lezou o půlnoci do márnice nebo vyvolávají na hřbitově duchy, se nechceme srovnávat. Naše zvědavost, i když mnohdy značná, nebývá přece jen silnější, než obava z nepředvídatelných následků.

Rádi podivným a těžko vysvětlitelným příhodám nasloucháme, ale většinou o nich pochybujeme. Bedlivě zkoumáme hodnověrnost svědků a strachujeme se, abychom nebyli napáleni. Často není důležitá pravděpodobnost příběhu, ale serióznost a důvěryhodnost vypravěče.

Jestliže se v prázdném kostele setká s duchem důstojný pan farář, nebo dokonce děkan, určitě mu to uvěříme nebo se o to alespoň pokusíme. Pokud se s tímž duchem střetne pouhý kostelník, zavrtíme nedůvěřivě hlavou, necháme si výpověď podrobně zopakovat a sotva se při ní zbavíme pochyb. Bude-li posléze duch obtěžovat svíčkovou bábu, která je navíc vyhlášenou drbnou, mávneme nad jejím žvaněním rukou. I kdyby se tisíckrát zapřísahala, že ducha opravdu viděla.

Věříme zkrátka lidem úctyhodným, důležitým, pravdomluvným a všeobecně váženým. Nevěříme naopak opilcům, hysterkám, sedmilhářům, lovcům senzací a jiným podobným živlům. Přestože i učený, podmračený profesor může blafovat nebo se mýlit a osoba zcela důvěryhodná se nečekaně stane svědkem, kterému není radno se posmívat.

Spisovatel – humorista docela určitě patří k lidem, kteří v případech nadpřirozených nejsou bráni vážně. To jistě každý z vás uzná. Spatří-li humorista kupříkladu bezhlavého rytíře, musí si to nechat pro sebe, i kdyby se s ním srazil na schodišti a bezhlavec ho za to přetáhl mečem. Pokud by humorista své setkání sebestříživěji popsal, stal by se terčem posměchu.

Z vlastní zkušenosti vím, že humoristovi často není věřeno vůbec nic. Ani to, že zakopl, nebo že připálil oběd. Každému se zdá, že humorista

existuje pouze jako nepřetržitý vypravěč skopičin a gagů, které se nikdy nepříhody a zrodily se v jeho pomatené hlavě.

Proto je pro mne nesmírně těžké popsat, jak jsem se střetnul se svým zemřelým tatínkem. Přestože nejsem první ani poslední, komu se taková věc přihodila. Ale nést kůži na trh je přesto myslím zcela na místě. Takže věřte – nevěřte.

S duchem svého tatínka se střetl například Hamlet, králevic dánský. I na divadle je to setkání velice vzrušující. Půlnoc, rozbouřené moře a staré kamenné hradby. Tatínek vstoupí z mlhy a obecenstvo se zachvěje. Lidem naskočí na zádech husí kůže a všichni obdivují Hamleta, že takové setkání podstoupil.

Něco tak velkolepého se mi pochopitelně nepříhody. O půlnoci by mne nikdo ke starým hradbám nedostal ani násilím. Mám vysoký krevní tlak a haprující srdce. Krom toho mi věštec nepředpověděl dlouhý život. Nikdo se mi nemůže divit, že se šetrím a nevyhledávám stresové situace.

Žiji tak, abych se s duchy nesetkával, ani když záhrobní bytosti jsou slušně vychované a patří do rodiny. Přesto jsem se tomu nevyhnul.

Nestalo se tak, jak je obvyklé, o půlnoci za svitu luny, ale v klidném nedělním odpolední. Bez sebemenšího varování.

Šel jsem na fotbal. Na Bohemians. Jel jsem devatenáctkou k bývalému michelskému nádraží a silnicí mezi bohdaleckými kopci jsem se vydal do Vršovic. Poprvé mne tudy vedl přibližně před třiceti lety otec, který fotbalu velice holdoval a pro sport mne získával už od prvních krůčků. Sám trávil sobotní a nedělní odpoledne takřka výhradně na hřištích pražských klubů. Na Spartě, Slávii, Bohemce, Viktorii Žižkov, ale i na Bělce, Vyšehradu nebo na Čafce. Někdy mě vláčel s sebou i na libeňský Koráb nebo do Hloubětína na Slavoj IX. Ale nejčastěji jsme chodili na Bohemku. Od michelského nádraží k Botiči a podél potoka na Dannerův stadion.

Teď už jsem bohužel chodil přes dva roky sám. Tatínek zemřel na infarkt a ležel na chodovském hřbitově, kde nemohl mít na sport ani pomyslení. To jsem si alespoň myslel.

Šel jsem k Bohemce, kopal do drobných kamínek na silnici a myslel na všechno možné. Ale najednou ve mně doslova hrklo. Několik desítek metrů přede mnou jsem spatřil důvěrně známou postavu. Tatínka! Malý obtloustlý muž v šedivých šatech a s výraznou nezaměnitelnou pleší se

pomalu kolébal ke sportovnímu stadionu. Dost to se mnou zacvičilo. Zastavil jsem se a vytřeštil oči.

Tak tohle je klasická halucinace, řekl jsem si posléze. Šli jsme tudy spolu snad tisíckrát a teď se mi tatík vybavil jako živý. Zřejmě se za chvíli rozplyne a já zítra ani nebudu věřit, že jsem ho viděl!

Ale tatínek se nerozplýval. Trochu zvolnil chůzi, jak si zvykl po druhém infarktu, cíl cesty však nezměnil.

Vidím ho jenom zezadu, uvědomil jsem si. A to je matoucí. Patrně se jedná o osobu, která je mu velice podobná. Musím se přesvědčit.

Zrychlil jsem krok a brzy jsem kolébajícího se pána dostihl. S trochou bázně jsem mu pohlédl do obličeje. Byl to nade všechny pochyby můj tatínek. Těžce dýchal. Dech ho trápil už od prvního záchvatu, ale fotbal si kvůli tomu nikdy neodepřel. Jednou, když supěl do jinonického kopce na zápas Motorlet-Teplice, málem umřel. Teď do toho zřejmě neměl daleko. V obličejí byl celý rudý a pokašlával, jak je tomu u kardiaků běžné.

Zastavil se a v té chvíli se na mě podíval. Bez zjevného překvapení. Ani nezaznamenal, že jsem celý nesvůj.

„Tati,“ vyrazil jsem ze sebe. „Kam jdeš?“

„To je otázka,“ zafuněl. „Přece na fotbal. Na Bohemku.“

Bylo to logické, ale nemohl jsem se s tím smířit. Ne, že bych to tatínkovi nepřál, ale ...

„To nemůžeš,“ vzal jsem ho za rukáv. „Jsi přece mrtvej!“

Podíval se na mne, jako bych mu sdělil kdovíjakou novinu. Chvilí o tom sdělení uvažoval.

„Já jsem mrtvej?“ zahučel. „No to tedy na ten fotbal opravdu jít nemohu. To tedy ne.“

A najednou tam nebyl.

„Tati...“ koktal jsem, ale další slova již nebylo komu adresovat. Kolem mne přecházeli lidé a s údivem na mne pohlíželi. Pravděpodobně jsem jim připadal jako náměsíčník nebo šílenec.

Chvilí jsem přešlapoval na místě a nemohl se rozhodnout, co mám dělat. Nakonec ve mně zvítězila moje přirozenost a šel jsem na fotbal.

Seděl jsem toho odpoledne na tribuně, sledoval zápas Bohemky s Plzní, ale nemohl jsem se zbavit myšlenek na to, co se mi před chvílí přihodilo. Zážitky z utkání byly minimální, stále jsem se vracel k setkání

s tatínkem. A začínal jsem mít na sebe vztek. Jako profesionální literát jsem stoprocentně zklamal.

Choval jsem se nemožně, zlobil jsem se sám na sebe. Byl jsem neuvěřitelně nepohotový, měl jsem se tatínka zeptat na něco podstatného. Kdoví, oč jsem mohl být chytřejší a především informovanější. Kdyby se tatínek trochu rozpovídal o onom světě ...

Leč bylo pozdě bycha honit. O záhrobí jsem se nedozvěděl ani zbla a tatínkovo nečekané zjevení nebylo možno považovat ani za vážné varování. Snad proto jsem se rozhodl, že mu alespoň trochu domluvím.

Normálně bych se z takového zážitku vypovídal, nebo o tom alespoň napsal. To nepřipadalo v úvahu. Uvědomoval jsem si svou naprostou nedůvěryhodnost. Dovedl jsem si představit, jak by reagovali ti, kterým bych vykládal, že jsem si po obědě popovídal se svým zesnulým otcem. Váleli by se smíchy a radili by mi, abych o tom vykládal na estrádách. Ani Jiří Winter, který je s duchy a strašidly jedna ruka, by mi nevěřil.

Tak jsem se alespoň vypravil na hřbitov. Byl už zavřený, ale vyvrácená vrata umožňovala snadný přístup i těm, kdož nerespektovali úřední hodiny. Mezi hroby jsem se dostal bez nesnází, protože se ještě úplně nezešeřilo. Dodatečně jsem si uvědomil, že by se slušelo vzít s sebou květiny. Při návštěvě drahých zesnulých se to obvykle dělá, takhle vypadám jako nějaký neotesanec.

Zastavil jsem se před tatínkovým hrobem a pozorně se rozhlédl kolem. Po zjištění, že jsem na hřbitově sám, jsem se sklonil k pomníčku, z něhož se na mne usmívala tatínkova silně vyretušovaná fotografie.

„Tati,“ řekl jsem naléhavě, „tohle nám nesmíš dělat! Nevím, jaké máš nyní podmínky a nakolik se na onom světě nudíš. Chápu, že se ti po fotbale stýská. Byl jsi zvyklý chodit na každý zápas, který se v okolí hrál. Ale jednou jsi umřel, lidé se s tebou v krematoriu rozloučili a se světskými radovánkami je konec. Musíš být ukázněný. Nedělal jsi seky za živa, proč bys je měl dělat po smrti?“

Tatínek neodpovídal. Buď si myslel, že ho nemám co kárat, nebo neměl chuť se s kýmkoliv bavit.

Pokřčil jsem rameny. „No, jak myslíš,“ zamumlal jsem, „ale ještě jednou tě upozorňuju, že rodina je proti jakémukoliv zjevování ducha nebožtíků na veřejnosti.“

Odházel jsem domů. Ne proto, že bych už tatínkovi neměl co říci, ale tma během mé návštěvy nepříjemně zhoustla a já se v noci na hřbitově bojím. Což je, doufám, zcela přirozené.

Doma jsem o zjevení pochopitelně mlčel. Obávám se, že by mi nevěřila ani maminka, která jinak této tematice holduje. Vykládá sny a ovládá různá varovná znamení. Přesto se domnívám, že tohle by na ni asi bylo moc.

Musel jsem se s tím vypořádat sám. Nakonec to šlo lépe, než jsem očekával. Tatínek mne nestrašil ani ve snu a vůbec na svou posmrtnou existenci neupozorňoval. Situace byla zase zcela normální a já jsem si na zjevení u Botiče vzpomněl jen občas. Už mě ani trochu neděsilo, a dokonce jsem začal pochybovat o tom, zda k našemu setkání došlo.

Ale pak jsem potkal ve Františkánské zahradě pana Pondělka. To byl starý tramvaják, tatínkův dlouholetý kamarád. Často nás navštěvoval, ale pak se odstěhoval do Žalova až někam za Roztoky a už se nejméně pět let neukázal. Psal jen pohledy k Novému roku.

„Ahoj!“ zahlaholil na mne bodře. „Jak se daří Rudlovi?“

Udělal jsem zarmoucený obličej. „Tatínek před dvěma roky zemřel,“ řekl jsem smutně, „na infarkt myokardu.“

„Prosím tě, co mi to věšíš na nos?“ vyprskl smíchy Pondělíček. „Rudla, že umřel? Vždyť jsem ho viděl předevcírem na Spartě. Chtěl jsem s ním poklábosit, ale ztratil se mi v davu. Ale určitě to byl on. Znáš přece Rudlu!“

Nemohl jsem učinit nic jiného než zmizet v davu rovněž.

Pruský palaš

„Koho by napadlo,“ říkali si udiveně měšťané i sedláci, „že se ti zatracení Prušáci dostanou až do Nymburka?“

Byla to však nezvratitelná pravda. Rakouská vojska utrpěla v bitvě u Hradce Králové ukrutnou porážku a vítězové se v malých i větších skupinách drze hrnuli do středních Čech. Nebylo síly, která by se jim postavila do cesty. Stateční chlapíci, k jakým patřil kanonýr Jabůrek, vesměs zůstali na bojišti. Dnes už nikdo nestál u kanónu, ani neládoval, takže Prušáci si v zemi dělali, co chtěli. Byli sebevědomí, krutí a požívační, jisti si svou beztrestností. Poráželi dobytek, vylupovali statky i mlýny, znásilňovali děvčata. A nejen děvčata! I mnohá vrásčitá panímáma okusila na stará kolena, co to je být obětí bezuzdného chtíce.

Lidé byli vyděšeni k smrti. Někteří se modlili, jiní proklínali a všichni se pokoušeli před vetřelci ukrýt na odlehlém místě. To se však podařilo málokomu. Prušáci byli všude a cynicky diktovali podmínky vítězů.

„Vzpomínáte, přátelé, na rakouské důstojníky?“ otázal se celkem zbytečně nymburský občan, perníkář Válek. „To byli kavalerií! K našim ženám přistupovali s náležitou úctou a na patriční kulturní úrovni! Samá poklona a líbání bělostných ruček. Ta dvornost! Společenská rutina! Výchova pramenící z příslušnosti k nejvznešenějším kruhům našeho mocnářství!“

„No, někteří z nich byli taky pěkná čuňata,“ konstatoval ponuře krejčí Holeček, o jehož manželce bylo všeobecně známo, že si v důstojnické společnosti dost libovala. „Je pravda, že nekradli a ženy drasticky znásilňovali. Ale proč? Protože to byli kavalerií? To si malujete příliš růžovými barvami! Chovali se celkem přijatelně, protože žili v zemi, jejíž zákony byli povinni ctít! Ale jen je pustit do ciziny! To byste viděli, jak by se vybarvili v takové Francii! Nebo třeba v Portugalsku!“

„Proč je posílat tak daleko?“ šklebil se hokynář Pastejř. „Vždyť nedovedou vyhrávat ani ve vlastním prostředí. Prošvihnout to takhle, a zrovna

s Prusama – to je, aspoň podle mne, mezinárodní katastrofa a ostuda světového významu!“

„No právě!“ dodal Holeček. „U Králového Hradce jim jejich vznešená výchova byla pendrek platná! Kdyby místo hraní karet a svádění cizích manželek prolévali pot na cvičišti, mohlo všechno dopadnout úplně opačně. My bychom prosperovali a oni by drancovali v Prusích!“

„Budme trochu vlastenci, pánové,“ vyzval je Válek, „a vzpomeňme si, jak nám tu s nimi bylo dobře. Pod jejich ochranou obchody vzkvétaly a nám – a tím méně našim drahým – nikdo neublížoval. Takový oberlajtnant Cicvarek – to byla skutečná ozdoba našeho města!“

„Já věděl, že dojde na Cicvarka,“ zahučel Holeček. „Jednou mu ještě v Nymburce na náměstí postaví pomník! A přitom je to sebevrah!“

„Ze vznešených pohnutek!“ řekl perníkář. „Zhrzená láska je pro důstojníka dostatečnou omluvou. Však ona slečinka Slavičková jistě lituje, že nad ním tenkrát ohrnula nos!“

„To jo,“ připustil škodolibě Pastejř. „Zvláště nyní, když ji znásilnili čtyři Prusové. Advokát ji schoval ve sklepe pod necky, ale nepomohl si. Kdo si ji teď vezme, když chudák Cicvarek hryže hlínu?“

Je načase beze všech příkras vyjevit pohnutý případ oberlajtnanta Cicvarka, neboť jeho čin, ačkoliv od něj neuplynulo ani pět let, se zvolna stával legendou. Vpálit si kulku do pravého spánku může za jistých okolností hlavnímu aktérovi docela prospět.

Nelze popřít, že Arno Cicvarek byl pohledný c. a k. důstojník. Ženy se za ním zálibně otáčely a on zase za nimi. Někdy si zamyšleně čechral hustý tmavý knír a přemítal, jestli by v Nymburce neměl zapustit kořeny natrvalo. Příležitostí k tomu měl habaděj. Slečna Slavičková doslova umírala touhou. Jenomže Cicvarek se ženěním nijak nepospíchal. Už proto, že velice rád mastil karty a věděl, že tuhle vášeň manželky nerady vidí. Prohraješ pár stovek a je oheň na střeše! Obavy byly namísto, jelikož fešný nadporučík prohrával poměrně často. Zejména v hromádkách a Božím požehnání. Jeho dluhy platil obvykle tatík, který měl statek někde u Strakonic. Vůbec tím nebyl nadšen, ale na zadní se dosud nestavěl. Až do chvíle, kdy měl Arno mimořádně smolný den. Nepřestal včas hrát, a tak jeho čestný dluh tentokrát nedělal pár stovek, ale hned několik tisíc. To byla ovšem pohroma,

protože rakouský důstojník není koňský handlír, který všechno drze zapře a na nic se nepamatuje.

Cicvarek věděl, že má jen dvě možnosti: buď sehnat peníze, nebo dobrovolně odejít z tohoto světa. Pochopitelně ihned seznámil s překerní situací svého zazobaného tatíka, ale ten tentokrát naprosto zklamal. Obilí podražilo, krávy nedojily, slepice nenesly, prasata dostala červenku a bylo třeba postavit novou stodolu. Krom toho jsou zde ještě další sourozenci, na nichž nelze požadovat, aby šli světem o žebrácké holi a dělali ostudu proslulému jménu Cicvarek. Jménu, které něco znamená nejen ve Strakonících, ale i v Písku a Blatné! Otec to myslel smrtelně vážně a poslal synovi – kromě dobrých rad a upřímných ponaučení – pouhých dvě stě zlatek. S tím se ovšem nedalo nic pořídít.

– A což se bohatě oženit? – řekl si nešťastný hráč s jistou nadějí. – Advokát Slaviček je bohatý člověk. Má tři domy, podíl na pivovaru a kdovíco ještě. Ta jeho Irma není žádný zázrak, jednou z ní bude parádní štěkna, ale jiné východisko zřejmě neexistuje.

Oberlajtnant se tedy náležitě vyšvihl, navoskoval si knír a vyrazil za advokátem. Myslel si, že ten shánčlivý muž bude radostí bez sebe. Leč nebyl. Advokáta jen tak nepodfoukneš a Slaviček nevydělával peníze okouněním a chytáním lelků. Samozřejmě mu už někdo donesl, jak na tom Cicvarek doopravdy je. „Vážím si, pane nadporučíku, naši slavné a nepřemožitelné armády,“ pravil, „ale karbaníka do rodiny nechci! Cožpak jste v tom kasinu nemohli hrát jen tak? Bez peněz?“

„Voják je opravdový člověk,“ bránil se Cicvarek, „který nic nepředstírá! Když bojuje – cedí svou krev. Když hraje – přijímá jakékoliv sázky!“

„Když prohraje – platí dluhy,“ doplnil ho posměšně advokát. „Nemá-li na ně, musí někoho oškubat. I kdyby se kvůli tomu měl oženit. Jenomže to, pane důstojníku, nepřichází v úvahu. Irma je bohatá nevěsta a může si vybírat. Vezme si muže, který náš majetek rozmnoží a nerozhází jej v kartách!“

Cicvarek těmto slovům naslouchal se zjevnou nevolí.

„V tom případě,“ ucedil, „se musím zastřelit.“

„Pro mne za mne se třeba oběste,“ řekl lhostejně muž práva, „nebo zvolte jinou smrt dle vlastní úvahy. Naši rodinu nezajímáte, takže můžete jít k čertu! Což říkám s veškerou zdvořilostí a bez postranních úmyslů.“

Cicvarek pochopil, že je konec. Postavil se do pozoru, brilantně zasalutoval a odešel se zastřelit. Našli ho k večeru ve vrbinách na břehu Labe. Trefil se velice přesně.

V Nymburce se samozřejmě nemluvilo o ničem jiném a mnoho dívek si tajně nebo i veřejně zaplakalo. Irma Slavičková vyskočila ze zoufalství z okna, ale bylo to v přízemí, takže si ani nepodvrtla kotník. Smutku však bylo učiněno zadost.

Pohřeb se proti všemu očekávání odbyval v Nymburce. Statkář Cicvarek rozhodl, že teď ve žních, kdy je na polích třeba každé ruky, nelze dělat divadlo celým Strakonickým a okolí. Nebylo by přece možné zakázat čeládce vyprovodit statkářova syna na poslední cestě, a kdo ví, jaké další ztráty by z toho ještě vzešly. Lepší bude, když Arnoštovo tělo spočine v úrodném Polabí, které se stalo jeho druhým domovem.

Vznikly samozřejmě i jiné problémy. Cicvarek to dotáhl na sebevraha a hrozilo mu, že bude pohřben v rohu hřbitova v neposvěcené půdě. To by s okázalým funusem příliš nekorespondovalo. Ale byl tu vlivný oberst Schreiber, který vyslovil domněnku, že šlo vlastně o nešťastnou náhodu. Nadporučík, který neměl k ukončení vlastního života žádný rozumný důvod, si zřejmě vyšel k řece vyčistit pistoli a zapomněl v hlavní náboj. Takže řádnému křesťanskému pohřbu nic nebrání.

Nadporučík Cicvarek byl tedy na nymburském hřbitově uložen do země s veškerou pompou. Ještě po smrti pustil tatíkoví pořádně žilou.

– Však mě tady už nikdo neuvidí! – umiňoval si statkář. – Ať mu na hrob nosí kytky ty ženské, které tu vyvádějí, jako by jim někdo zapálil střechu nad hlavou!

Měl pravdu. Teprve nyní se ukázalo, kolik měl oberlajtnant upřímných obdivovatelek. Lkaly, naříkaly a bědovaly tak, že to ani nebylo slušné. Chyběla jen Irma Slavičková, kterou advokát pro jistotu zamkl ve spíži, aby snad z rozrušení neskočila do hrobu. Sám se pohřbu rovněž nezúčastnil.

„Pro nás to byl úplně cizí člověk,“ dal se slyšet, „a nebudeme kvůli němu utrácet drahocenný čas!“

Nic se ovšem nestalo, protože Cicvarka klidně pochovali i bez advokáta. A docela dobře. Hrobník pak navrhl mohylu a statkář se urychleně vracel do jižních Čech, aby přesně zjistil, kolik letos sype

žito. Nicméně v Nymburce bylo stále o čem povídat. Tím spíše, že Cicvarkův příběh funusem ani zdaleka nekončil. Vlastně by se dalo říci, že jím teprve začal.

Po několika dnech totiž v okolních hospodách hrobník Navara vykládal, že Cicvarek na hřbitově straší. Pochopitelně v noci. Od půlnoci do jedné, jak se na ukázněného jedince sluší a patří. Vylézá prý z hrobu, posadí se na mohylu a míchá karty. Někdy také kvílí.

Tuto zprávu přijala veřejnost s uspokojením. Koneckonců málo strašidel je tak urostlých a pohledných jako oberlajtnant Cicvarek. A tak ubohý sebevrah neupadl v zapomenutí. Mluvílo se o něm stále a hrobník se nemusel starat o to, kdo zaplatí vypitá piva.

Nyní – po necelých pěti letech – se zdálo, že Cicvarek pochodil vlastně náramně dobře. Kdyby padl v bitvě u Hradce Králové, sotva by měl hrob sám pro sebe. Ve válce se ajnclíky nevedou. Bůhví, s kým by se musel tláčit v jedné mizerné díře! Na strašení by neměl ani pomyslení.

Tady na nymburském hřbitově se však měl celkem znamenitě. Lidé si ho tu považovali. A protože tak významné strašidlo před světem sotva utajíš, donesla se zpráva o něm až k Prusíkům. To jsou lidé se smyslem pro mystiku a strašidla přímo zbožňují. Navíc si potrpí na statečnost a jen tak před něčím necouvnu.

Když se o Cicvarkově příběhu dozvěděl rytmistr Stock, velitel pruského jízdního oddílu, cítil se příjemně vzrušen.

„No vida,“ zahlaholil v mlýně, kde právě se svými přáteli znásilnil několik děveček, „tak v Nymburce na hřbitově nám straší rakouský oficír! Konečně nějaká změna! Bylo by dobré se s ním blíže seznámit. Bojí se někdo z přítomných strašidel?“

Všichni to rozhodně popřeli.

„Zajdeme tedy na hřbitov na zdvořilostní návštěvu u nepřátelského kolegy,“ těšil se Stock. „Byl to prý člověk jemných mravů a vybraného chování. Těšil se zde všeobecné úctě. Tak jsem zvědav, jestli si na sobě dává záležet i po smrti! Teď se pěkně nabaštíme, napijeme a pak se vydáme vstříc lákavému dobrodružství!“

„Zbytečně!“ zahučel blondák Hutt, o němž bylo známo, že o strašidlech a upírech pročetl veškerou dostupnou literaturu.

„Proč zbytečně?“ zeptal se rytmistr.

„Protože strašidla mají smysl pro intimitu,“ řekl Hutt, „a nepředvádějí se početnějším skupinám. Snaží se vyděsit jednotlivce, a proto také bývají velice často úspěšná. Osamocený člověk, necítící všestrannou podporu svých druhů, snadněji podlehne panice.“

„Já jsem nikdy panice nepodlehl,“ chlubil se Stock, „ať jsem se pohyboval ve válečné vřavě, nebo jsem se sám plížil temným lesem k nepřátelskému ležení. Se strašidly ovšem zkušenost nemám. Co tedy navrhuješ, Hutte?“

„Abychom si hodili karty,“ řekl blondák, „a vítěze poctili významným posláním: půlnoční návštěvou rakouského důstojníka. Aby bylo zřejmé, že se svému úkolu nevyhnul, zachová se na hřbitově jako pravý pruský voják. Zabodne svůj palaš do Rakušanova hrobu a my se pak ráno přesvědčíme o tom, že náš vyslanec v poslední chvíli necouvl.“

„Proč by měl couvat?“ žasl rytmistr. „Nevěřím, že někdo z nás je zbabělec!“

Huttův návrh byl však přijat a Stock rozhodil po stole karty. Byl výtečným hráčem a navíc – přes svou důstojnickou hodnost – bezkonkurenčně švindloval. Nelze se tudíž divit, že vyhrál.

Spokojeně se usmál. „Kdyby jel někdo jiný,“ řekl, „ukousal bych se tu závistí a vzteky. Ale pochybuji, že se to rakouské strašidlo vůbec ukáže. Jistě už se mu doneslo, jak skončila bitva u Hradce Králové, a bude mít před pruským důstojníkem náležitý respekt, ne-li přímo hrůzu!“

Hodiny odbily jedenáctou.

„Je načase vyrazit,“ konstatoval rytmistr, „abych ještě nezmeškal hodinu duchů.“

Připnul si palaš a odvázal grošáka, kterého ukradl kdesi u Náchoda. Naskočil do sedla a zamával přátelům na rozloučenou. Pak se rozjel k Nymburku.

Prušáci za ním halekali povzbudivá slova, a když zmizel v temnotách, vrátili se ke kartám. O tom, že rytmistr splní úkol beze zbytku, nikdo ani v nejmenším nepochyboval.

Grošák se Stockem cválal ke hřbitovu. Příliš ho to netěšilo, protože na rozdíl od svého pána nenavykl dosud nočnímu životu a také nebažil po dobrodružství. Nicméně cválal, aby nepocítil na svých bocích ostré hroty jezdcových ostruh.

Navzdory značné tmě se propletli úzkými uličkami spícího města a dorazili k hřbitovní bráně. Rytmistr seskočil z koně a uvázal ho ke stromu.

„Aby mi tě náhodou ten Rakušák nesplašil!“ poplácal ho po šíji. „Jinak bych tě vzal s sebou. Na hrobech prý roste ta nejšťavnatější tráva, jakou si dovedeš představit.“

Kůň zařehotal, jako by tušil, že se to od něho očekává.

– Musím vzbudit hrobníka – uvědomil si Stock – aby mi ukázal ten správný hrob. Bylo by trapné, kdyby ráno můj palaš vězel v mohyle nějakého ševce nebo provazníka!

Hrobník Navara samozřejmě neměl z noční návštěvy žádnou radost, ale neodmlouval. Zvykl si, že teď jsou v Nymburce pány Prušáci a dostat se s nimi do konfliktu nebylo nikdy příjemné. Třásl se ovšem jako sulc a vyražel ze sebe prapodivné zvuky.

„Bojíš se?“ otázal se Stock celkem zbytečně.

„Strašně!“ zacvakal zubama hrobník. „Mám ženu a šest dětí.“

„Dospělé dcery?“ zajímalo rytmistra.

„Pouze kluky, vaše blahorodí,“ lhal Navara. „Dívkami jsme obdarováni nebyli.“

„Nevadí,“ řekl noční host. „Jsem tady z jiných důvodů. Pověz mi, kde je hrob rakouského důstojníka!“

„Cicvarka?“

„Je jich tu snad víc?“

„Ne prosím. Já se ptal jen tak pro pořádek.“

„Na ptaní jsem tady já,“ upozornil ho rytmistr. „Ukaž, kde to je, a pak můžeš sypat domů! Beztak už máš plné kalhoty!“

Hrobník to nepopřel a překotně Stockovi ukazoval, kudy má postupovat, aby se dostal k Cicvarkovu hrobu. Pak upaloval ze hřbitova, jako by tam hořelo.

„Tihle civilové!“ šklebil se rytmistr. „Ani u nás v Prusku za mnoho nestojí, ale tady... Banda vyděšených zbabělců! Až se zítra dozvědí o mém hrdinském činu...“

Pevně kráčel k Cicvarkovu hrobu. Jeho oči byly navyklé tmě, a tak mu cesta nečinila obtíže. Brzy byl u cíle. Stanul u navršeného kopce hlíny, který byl porostlý trávou a bohatě ozdobený květinami. Místní dámy vskutku nezapomínaly.

